

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE
Fakulta bezpečnostního managementu
katedra krizového řízení

**Státní hmotné rezervy v systému nouzového
hospodářství**

Bakalářská práce

**State Material Reserves in the System of Emergency Economy
Bachelor thesis**

VEDOUCÍ PRÁCE
Mgr. Oldřich LUŽA

AUTOR PRÁCE
Tomáš VÁŇA

PRAHA
2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 10. 3. 2023

.....
Tomáš VÁŇA

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat panu Mgr. Oldřichu Lužovi za jeho odborné vedení, pomoc a rady při zpracování této bakalářské práce. Zároveň bych rád poděkoval všem dotázaným, kteří mi poskytli důležité informace pro zpracování praktické části, zejména pak panu Ing. Ondřejovi Fialíkovi a panu Ing. Milanu Kucharičovi.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá tématem využití státních hmotných rezerv v systému nouzového hospodářství. Je rozdělena do tří hlavních částí. V první z nich jsou vysvětleny základní pojmy spolu s popisem systému hospodářských opatření pro krizové stavy. Dále tato část vymezuje základní právní předpisy, které jsou v oblastech hospodářských opatření pro krizové stavy a státních hmotných rezerv uplatnitelné. V druhé části jsou pak rozebrány samotné státní hmotné rezervy, jakožto jejich dělení, popis a využití, včetně popisu Správy státních hmotných rezerv a její působnosti. Poslední část práce je věnována praktickému využití státních hmotných rezerv integrovaným záchranným systémem, konkrétně pak Hasičským záchranným sborem hlavního města Prahy, ale také dalších složek při krizové situaci „tornádo na Moravě 2021“.

KLÍČOVÁ SLOVA

systém hospodářských opatření pro krizové stavy * státní hmotné rezervy * nouzové hospodářství * Pohotovostní zásoby * Tornádo na Moravě 2021

ANNOTATION

The bachelor work deals with the topic of state material reserves use in the system of emergency economy. This work is divided into three main parts. In the first of them, basic concepts are explained together with a description of the system of economic measures for crisis situations. Furthermore, this part declares basic legal regulations which are applicable in areas of economic measures for crisis situations and state material reserves. In the second part, the state material reserves are discussed from the point of view of their division, description, and utilization, including the description of the Administration of state material reserves and its scope of activity. The last part of the work is devoted to the practical use of state material reserves by the Integrated Rescue System, specifically by the Fire Rescue Department of the capital city of Prague, but also by other emergency services during the crisis situation “tornado in Moravia 2021”.

KEYWORDS

system of economic measures for crisis situations * state material reserves * emergency economy * emergency stocks * tornado in Moravia 2021

Obsah

Úvod	7
1. Základní pojmy	9
2. Systém hospodářských opatření pro krizové stavy	10
2.1 Cíl systému hospodářských opatření pro krizové stavy	12
2.2 Informační podpora hospodářských opatření pro krizové stavy	12
2.2.1 Informační systém Krizkom	13
2.2.2 Informační systém ARGIS	14
2.2.3 Informační systém KISKAN	14
2.2.4 ASW Krizdata	15
2.3 Dělení systému hospodářských opatření pro krizové stavy	15
2.3.1 Systém nouzového hospodářství	16
2.3.2 Systém hospodářské mobilizace	18
2.3.3 Použití státních hmotných rezerv	19
2.3.4 Výstavba a údržba infrastruktury	19
2.3.5 Regulační opatření	19
2.4 Právní úprava v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy a státních hmotných rezerv	20
3. Použití státních hmotných rezerv	22
3.1 Dělení státních hmotných rezerv	24
3.1.1 Hmotné rezervy	25
3.1.2 Mobilizační rezervy	25
3.1.3 Pohotovostní zásoby	26
3.1.4 Zásoby pro humanitární pomoc	29
3.2 Správa státních hmotných rezerv	30
3.2.1 Působnost Správy státních hmotných rezerv	31
3.3 Státní hmotné rezervy při řešení mimořádných událostí	32

4. Státní hmotné rezervy v systému nouzového hospodářství	36
4.1 Principy krizového managementu	36
4.1.1 Princip subsidiarity	36
4.1.2 Princip kontinuity	37
5. Využití pražských pohotovostních zásob při mimořádných událostech.....	39
5.1 Příklady pražských pohotovostních zásob	40
5.2 Přehled výjezdů pražských pohotovostních zásob s ohledem na jejich charakter	41
6. Tornádo na Moravě 2021	44
6.1 Krizová opatření pro území zasažené tornádem.....	45
6.2 Činnost Správy státních hmotných rezerv	47
6.3 Ostatní pomoc.....	48
6.5 Obec s rozšířenou působností Hodonín	49
6.5.1 Média a sociální sítě	51
6.6 Vyhodnocení činnosti Správy státních hmotných rezerv.....	52
Závěr	53
Seznam použité literatury	55
Seznam příloh	59
Přílohy práce	60

Úvod

V současné době pro obyvatelstvo České republiky největší hrozbu nepředstavují pouze hrozby přírodního charakteru, neboť jsme vystaveni také hrozbám v oblastech ekonomiky, vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku či obrany státu.

U každé ze čtyř kategorií je možné zmínit minimálně jednu hrozbu, která v posledních pěti letech pro Českou republiku představovala určité nebezpečí. Z oblasti hrozeb přírodního charakteru je možné zmínit například působení ničivého tornáda na Moravě v roce 2021 či pandemické onemocnění COVID-19. Hrozbu v oblasti ekonomiky představovala nejistota v souvislosti s dodávkami ropy a plynu z Ruska do České republiky. Zástupce v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku představují hrozby týkající se například kybernetické bezpečnosti či působení vlivů nelegální migrace. Příkladem z poslední oblasti, obrany státu, je například negativně působící vliv války na Ukrajině, která byla napadena ruským vojskem.

V současné době se tedy setkáváme s mimořádnými událostmi, v horším případě krizovými situacemi nevojenského, ale i vojenského charakteru.

Ve všech výše zmíněných kategoriích hraje nezastupitelnou úlohu Správa státních hmotných rezerv, která je ústředním orgánem státní správy pro oblast hospodářských opatření pro krizové stavy, státních hmotných rezerv a ropné bezpečnosti. Ta se podílí při řešení mimořádných událostí a krizových situací na zajištění základních životních potřeb obyvatelstva, zejména poskytováním materiálních prostředků.

Materiální prostředky, které lze využít, jak při mimořádných událostech, tak krizových situacích, Správa státních hmotných rezerv udržuje ve svých skladových kapacitách a kapacitách u jednotlivých ochraňovatelů. A to v takovém množství, skladbě a kvalitě, aby jej v případě potřeby dokázala poskytnout.

Tyto materiální zdroje jsou vytvářeny a obměňovány s ohledem na vývoj bezpečnostního prostředí a v něm vznikajících nových bezpečnostních hrozeb. Zároveň celý proces jejich vyžadování vychází z praktických poznatků, které byly získány z již proběhlých mimořádných událostí, potažmo krizových situací.

Lze tedy říci, že systém „Použití státních hmotných rezerv“ je ověřován a neustále zdokonalován na základě nově získávaných praktických poznatků. A tím celá oblast státních hmotných rezerv včetně Správy státních hmotných rezerv jakožto gesčního orgánu, dokáže pružně reagovat na změny v bezpečnostním prostředí.

Cílem bakalářské práce je uvést současný stav systému hospodářských opatření pro krizové stavy a provést rozbor systému použití státních hmotných rezerv včetně popisu jejího užívání v systému nouzového hospodářství a následnou aplikací na konkrétní krizovou situaci.

V bakalářské práci byly pro potřeby závěrečného vyhodnocení nastaveného cíle použity metody vědeckého výzkumu. Jedná se o metodu analýzy a následné komparace zjištěných skutečností s platnými právními předpisy.

1. Základní pojmy

V této kapitole budou představeny některé důležité pojmy, které se vztahují k tématu bakalářské práce. Tyto pojmy budou v práci dále užívány a čtenáři tak umožní lépe pochopit problematiku a souvislosti s daným tématem. Pojmy, které zde uvedeny nebudou, se s náležitým vysvětlením vyskytnou v průběhu jednotlivých kapitol spolu s dalšími souvislostmi.

Mimořádná událost (dále jen „MU“), definovaná v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Představuje *„škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“*¹

Krizová situace (dále jen „KS“), kterou definuje zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, představuje *„mimořádnou událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.“*²

Nezbytná dodávka (dále jen „ND“) představuje dodávku těch výrobků, prací a služeb, bez kterých by nebylo možné zajistit překonání krizových stavů.³

Pod pojmem **„uchování výrobních schopností“** rozumíme *„uchování provozuschopných výrobně technologických zařízení a dokumentace ve vlastnictví dodavatele mobilizační dodávky nebo dodavatele nezbytné dodávky určených k zahájení nebo rozšíření výroby předmětu mobilizační nebo nezbytné dodávky a pro jinou výrobu nevyužívaných.“*⁴

Hrozbou rozumíme jakýkoliv fenomén, který má schopnost poškodit chráněné zájmy a hodnoty České republiky.⁵

¹ § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, v platném znění.

² § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, v platném znění.

³ § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

⁴ § 2 odst. 1 písm. i) zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

⁵ *Hrozba: Pojmy* [online]. [cit. 2023-03-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/hrozba.aspx>

2. Systém hospodářských opatření pro krizové stavy

V současném světě, kdy nikdo z nás nemůže předpokládat, co se stane během následujících let, měsíců, ale dokonce i dnů, jsme každý den vystaveni riziku vzniku krizové situace. A to jak vojenského charakteru, čehož jsme byli svědky v nedávné době na území Ukrajiny, kde došlo k jejímu napadení Ruskem, tak i charakteru nevojenského, což je způsobeno zejména geografickou polohou a klimatickými podmínkami České republiky (dále jen „ČR“).

Vzniklé mimořádné události, které dále mohou přerůst v krizové situace je potřeba řešit, tedy neustále nalézat nové nástroje, díky kterým bychom eliminovali riziko plynoucí z aktuálních hrozeb. Působení těchto hrozeb by mělo negativní vliv na společnost jako takovou, zejména pak na životy a majetek občanů ČR či životní prostředí.

K řešení vzniklé krizové situace je nezbytné dle jejího rozsahu nasadit potřebné síly a prostředky, díky kterým je možné krizovou situaci zvládnout, nebo alespoň zmírnit její dopady. Příkladem prostředků k řešení vzniklé krizové situace mohou být různé stavební materiály, stroje, zdroje elektrické energie, prostředky na zajištění zásobování pitnou vodou, případně prostředky na zvládnutí evakuace. K zajištění těchto prostředků je potřeba mít k dispozici zdroje v oblasti logistiky, zejména pak dopravu nákladní, sloužící k zajištění přepravy těchto prostředků na místo určení. Stejně tak zdroje lidské, tedy osoby, bez kterých by přeprava vůbec nemohla proběhnout.⁶

V oblasti zajištění základních životních potřeb obyvatelstva, plní velice důležitou úlohu systém hospodářských opatření pro krizové stavy (dále jen „systém HOPKS“ nebo jen „HOPKS“). Tohoto systému se využívá v případech nemožnosti překonání vzniklých mimořádných událostí běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému (dále jen „složek IZS“) nebo subjektů kritické infrastruktury.

Systém hospodářských opatření pro krizové stavy je nástupcem systému hospodářské mobilizace, který platil do roku 2000 a byl zaměřen pouze na řešení krizových situací vojenského charakteru. Důvodem nahrazení byl nárůst krizových

⁶ HARAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Ekonomika při řešení krizových situací: vybrané kapitoly*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010, s. 34. ISBN 978-80-7251-322-2.

situací nevojenského charakteru a politická a hospodářská situace, což si vyžádalo změnu v oblasti zajišťování bezpečnosti ČR. V souvislosti s touto změnou, a zejména pak ze zkušeností s ničivými povodněmi v roce 1997, byly v roce 2000 přijaty důležité zákony týkající se zajištění bezpečnosti ČR. Šlo o tzv. balíček krizových zákonů, mezi které patří:

- Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy,
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému.

Tyto zákony jsou vzájemně provázány a jako celek tvoří účinný nástroj, jednak při přípravě na krizové situace, tak i při jejich řešení včetně stanovení místa a úlohy jednotlivých orgánů podílejících se na řešení krizové situace.⁷

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy (dále jen „zákon o HOPKS“) definuje hospodářská opatření v §2 odst. 1 písm. a) jako „*soubor organizačních, materiálních nebo finančních opatření přijímaných správním úřadem v krizových stavech pro zabezpečení nezbytné dodávky výrobků, prací a služeb, bez níž nelze zajistit překonání krizových stavů.*“⁸

Určení těchto opatření je uvedeno rovněž v zákoně o HOPKS, konkrétně v §3 odst. 1 písm. a) až c), a to:

- 1) „*k uspokojení základních životních potřeb fyzických osob na území České republiky, umožňující přežití krizových stavů bez těžké újmy na zdraví,*
- 2) *pro podporu činnosti ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních služeb a zdravotnické záchranné služby a*
- 3) *k podpoře výkonu státní správy*“.⁹

⁷ TARČÁNI, Ondřej, *Teorie a praxe krizového řízení I. 2.*, doplněné a upravené vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2015, s. 76-77. ISBN 978-80-7251-435-9.

⁸ § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

⁹ § 3 odst. 1 písm. a) až c) zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

2.1 Cíl systému hospodářských opatření pro krizové stavy

Cíl systému HOPKS směřuje do oblasti **přípravy** na řešení krizových situací. Ten spočívá v získání přehledu o dostupných zdrojích a jejich dodavatelích, a v případě vzniku krizové situace jejich operativního využití ve formě nezbytné dodávky.¹⁰

Operativnost využití těchto zdrojů je dána zejména jejich systematickou přípravou, která zahrnuje důkladné plánování v oblasti předpokládaného materiálního, věcného a personálního zabezpečení. Klíčovým dokumentem v této oblasti je **plán nezbytných dodávek**.¹¹

Dostupnost těchto zdrojů za krizových situací je potřeba přenést na správní úřady, jímž přísluší krizovou situaci řešit. Tento „přenos“ je zajištěn skrze informační systémy (dále jen „IS“), které vyvíjí a provozuje Správa státních hmotných rezerv. Přehled dostupných zdrojů a jejich dodavatelů je tak správním úřadům přístupný pomocí Informačního systému ARGIS. Dalšími informačními systémy, které jsou v této oblasti využívány, jsou například IS KISKAN, IS Krizkom nebo IS Krizdata.¹²

2.2 Informační podpora hospodářských opatření pro krizové stavy

Informační podpora je poskytována orgánům krizového řízení skrze informační systémy, které v oblasti zajišťování věcných zdrojů napomáhají ve fázi plánování a rozhodování. Tyto systémy jsou vyvíjeny a provozovány Správou státních hmotných rezerv, která dbá na jejich maximální využití při řešení krizových situacích. V souladu s tímto cílem se snaží zajistit jednoduchý uživatelský přístup v kombinaci s minimálními náklady na jejich provoz a údržbu. Zároveň jsou vytvářeny tak, aby bylo možné je propojit se systémy jinými.¹³

¹⁰ HARAŽIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 43. ISBN 978-80-7251-450-2.

¹¹ HARAŽIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 72. ISBN 978-80-7251-450-2.

¹² TARČÁNI, Ondřej. *Teorie a praxe krizového řízení I. 2.*, doplněné a upravené vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2015, s. 79. ISBN 978-80-7251-435-9.

¹³ Informační podpora HOPKS. *SSHR* [online]. [cit. 2022-12-27]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/informacni-podpora-zajistovani-vecnych-zdroju-2/>

2.2.1 Informační systém Krizkom

Informační systém Krizkom je informační systém krizové komunikace, kde orgány krizového řízení uplatňují své požadavky na poskytování věcných zdrojů za krizových situací. Tento proces probíhá v souladu s „Metodikou pro vyžadování věcných zdrojů za krizové situace, která byla schválena vládou usnesením č. 1275 ze dne 7. prosince 2020.¹⁴

Informační systém Krizkom je v „provozu“ neustále, ovšem v tzv. módu „prohlížení“, což znamená, že není možné požadavky na věcné zdroje uplatňovat, ale pouze je prohlížet. Požadavky na věcné zdroje je možné uplatňovat až v momentě vzniku krizové situace po založení „složky“ v IS Krizkom, k čemuž dochází jeho převedením do aktivního stavu. V této složce mohou pak všechny orgány krizového řízení uplatňovat své požadavky týkající se zajištění věcných zdrojů pro řešení krizové situace.¹⁵

Tento systém využívá informace z ostatních informačních systémů, a to z IS ARGIS a IS KISKAN. Kromě využívání informačních systémů, jakožto primárního nástroje pro podporu řešení krizových situací, nesmíme opomenout důležitost mobilních telefonů, elektronické korespondence a dalších pro upřesňování již zadaných požadavků.¹⁶

Informační systém Krizkom je tvořen dvěma samostatnými moduly:

- 1) Modul Krizkom – KS, který slouží k vyžadování věcných zdrojů orgány krizového řízení za krizové situace,
- 2) Modul Krizkom – MU, je využíván při mimořádných událostech podle §4a až §4e zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv v souvislosti s vyžadováním zdrojů ze státních hmotných rezerv pro řešení mimořádných událostí dle výše zmíněných ustanovení.¹⁷

¹⁴ Informační podpora HOPKS. *SSHR* [online]. [cit. 2023-01-19]. Dostupné z:

<https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/informacni-podpora-zajistovani-vecnych-zdroju-2/>

¹⁵ Metodika pro vyžadování věcných zdrojů za krizové situace. Správa státních hmotných rezerv. Praha, 2020, s. 15-16.

¹⁶ HARAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 72-73. ISBN 978-80-7251-450-2.

¹⁷ Informační web systému Krizkom. *SSHR* [online]. [cit. 2022-12-27]. Dostupné z: <https://www.krizkom.cz/>

2.2.2 Informační systém ARGIS

Informační systém ARGIS představuje hlavní nástroj v oblasti zajišťování věcných zdrojů. Zprostředkovává orgánům krizového řízení přehled věcných zdrojů včetně jejich dodavatelů pro zajištění nezbytné dodávky potřebné pro překonání krizové situace.

Informační systém ARGIS obsahuje 5 modulů z hlediska zabezpečování úkolů HOPKS:

- a) modul Nouzového hospodářství s důrazem na plán nezbytných dodávek,
- b) modul Hospodářské mobilizace s důrazem na tvorbu a zpracování související plánovací dokumentace,
- c) modul Státních hmotných rezerv a udělení přístupu některým orgánům krizového řízení k vybraným informacím,
- d) modul Objekty, zejména s informacemi o jejich vlastnostech a informacemi o jejich vlastnících a provozovatelích,
- e) modul Majetek státu, který rozlišuje data ohledně majetku státu a prostředků u jiných právnických osob a podnikajících fyzických osob.¹⁸

2.2.3 Informační systém KISKAN

Informační systém KISKAN eviduje data o státních hmotných rezervách u jednotlivých ochraňovatelů, která jsou zároveň využívána informačním systémem Krizkom při řešení jednotlivých krizových situacích.

Mezi data, která jsou v systému vedena patří například:

- místo skladování,
- množství daného statku a
- možnost jeho využití při krizové situaci či mimořádné události.¹⁹

¹⁸ HARAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 73-74. ISBN 978-80-7251-450-2.

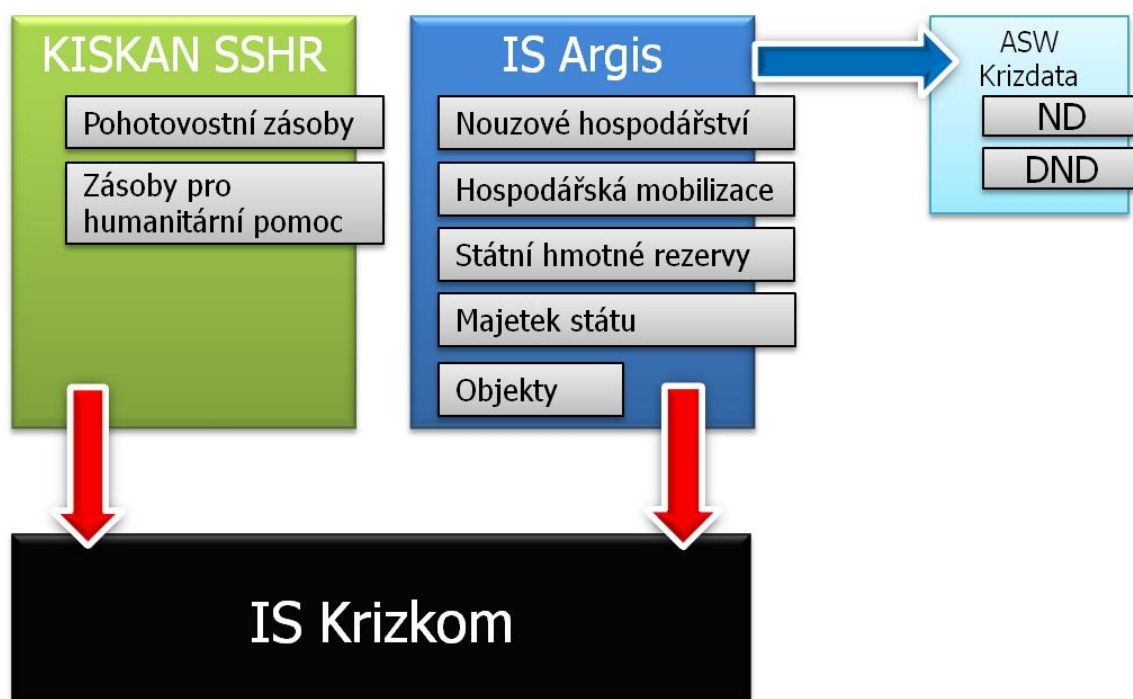
¹⁹ Informační podpora HOPKS: Krizový informační systém SSHR. *SSHR* [online]. [cit. 2022-12-27]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/informacni-podpora-zajistovani-vecnych-zdroju-2/>

2.2.4 ASW Krizdata

ASW Krizdata je aplikace, která je využívána pro řešení krizových situací, při kterých dojde k výpadku elektrické energie a není možné požadavky na věcné zdroje uplatnit pomocí informačního systému Krizkom. Jeho funkčnost je totiž závislá na neustálém připojení k internetu. Tato aplikace je určena zejména pro lokální provoz a instaluje se na zařízení s vlastním zdrojem elektrické energie, tedy například na notebooky.

Aplikace využívá data z IS ARGIS a orgánům krizového řízení poskytuje informace ohledně nezbytných dodávek a jejich dodavatelích.²⁰

Obrázek 1 Funkční schéma informačních systémů pro podporu HOPKS

Zdroj: Informační podpora HOPKS [2022]

2.3 Dělení systému hospodářských opatření pro krizové stavy

Systém hospodářských opatření pro krizové stavy se skládá z 5 částí.

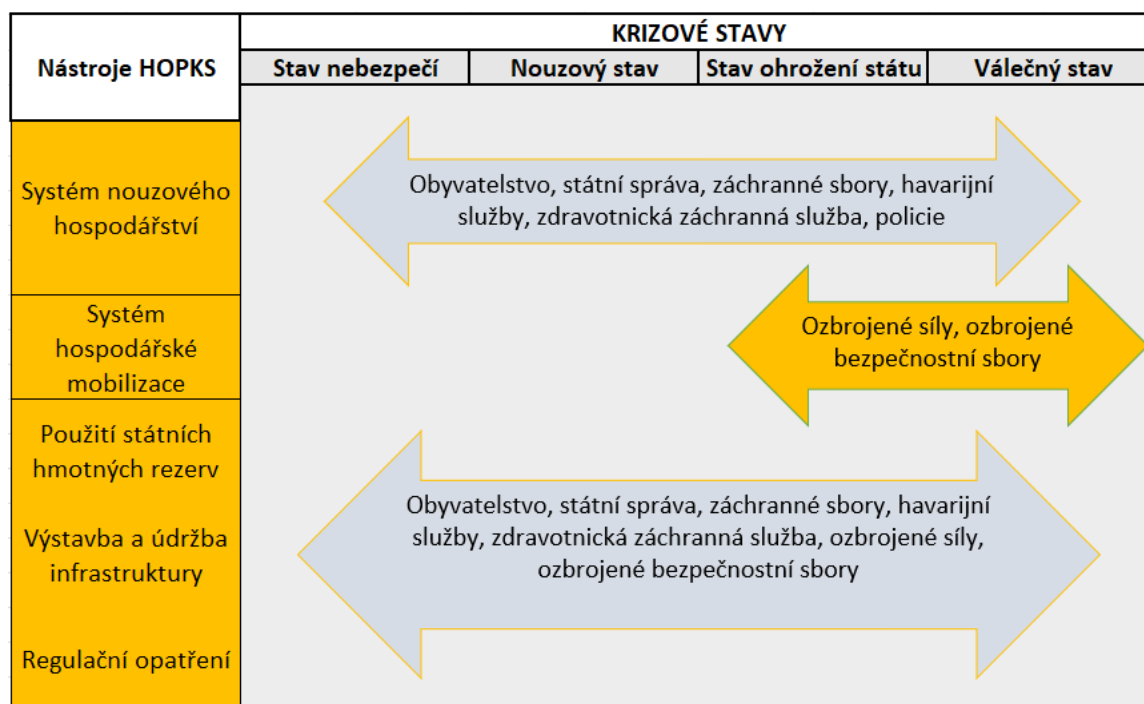
Jde o:

- systém nouzového hospodářství,
- systém hospodářské mobilizace,

²⁰ Informační web aplikace KRIZDATA. SSHR [online]. [cit. 2022-12-27]. Dostupné z: <https://www.krizdata.cz/>

- použití státních hmotných rezerv,
- výstavbu a údržbu infrastruktury a
- regulační opatření.²¹

Obrázek 2 Účinnost systému hospodářských opatření pro krizové stavy

Zdroj: vlastní zpracování s využitím údajů v Modulu – F, 2019, s. 10

2.3.1 Systém nouzového hospodářství

Tento systém je uplatnitelný za všech krizových stavů a jeho hlavním úkolem, pro který byl vytvořen, je zabezpečit nezbytné dodávky, a to způsobem obvyklým pro období mimo krizové stavy. Tím se rozumí, že v případě řešení krizové situace a zajištění nezbytných dodávek pro cílové skupiny správním úřadem²², se postupuje primárně s využitím dodavatelů, kteří dané statky a služby produkují v období bez vyhlášení krizového stavu za účelem dosažení zisku.

V tomto ohledu hraje velice důležitou roli již zmíněná příprava na krizové situace, spočívající v získání přehledu o disponibilních zdrojích a jejich dodavatelích (a jejich aktualizace), na které se lze obrátit v případě zajišťování

²¹ § 4 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

²² Dle § 1 odst. 2 písm. b) zákona č. 241/2000 Sb., jde o ústřední správní úřady, Českou národní banku, krajské úřady a obecní úřady obce s rozšířenou působností

nezbytných dodávek. Tento „přehled“ se zajišťuje prostřednictvím Plánu nezbytných dodávek.²³

Plán nezbytných dodávek, který tvoří samostatnou část krizového plánu, konkrétně v jeho operační části, obsahuje seznam požadovaných nezbytných dodávek, přehled dodavatelů nezbytných dodávek a seznam nezajištěných nezbytných dodávek. Jde o základní plánovací dokument v systému nouzového hospodářství a je zpracováván na úrovni **obecního úřadu obce s rozšířenou působností, krajského úřadu a ústředního správního úřadu**.²⁴

Ústřední správní úřad v seznamu požadovaných nezbytných dodávek uvede, kromě vlastních požadavků, i požadavky ostatních správních úřadů pro okruh svěřený do jeho působnosti včetně přehledu jejich dodavatelů.

Stejně tak při zpracování plánu nezbytných dodávek krajským úřadem, jsou v části „seznam požadovaných nezbytných dodávek“ uvedeny kromě vlastních požadavků i požadavky na nezbytné dodávky obcí s rozšířenou působností v daném správním obvodu.

Zároveň ústřední správní úřad do svého plánu nezbytných dodávek uvede seznam pohotovostních zásob, které byly vytvořeny na základě jeho návrhu, v něm rovněž určí jejich druh, množství a rozmístění.²⁵

Tyto zdroje jsou zajišťovány převážně tzv. neadresným způsobem, což v praxi znamená, že správní úřad, který zajišťuje nezbytnou dodávku, nemá s žádným z možných dodavatelů uzavřenu písemnou smlouvu. Nicméně správnímu úřadu nebrání nic tomu, aby některé nezbytné dodávky pro případnou krizovou situaci zajistil způsobem adresným, tedy na základě písemné smlouvy s konkrétními dodavateli. Financování nezbytné dodávky náleží orgánu krizového řízení, který o ni rozhodl.

²³ *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019, s. 20-21. ISBN 978-80-7616-036-1.

²⁴ § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019, s. 21. ISBN 978-80-7616-036-1.

²⁵ § 2 odst. 5, 6 a 7 vyhlášky č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy, v platném znění.

Cílovými skupinami systému nouzového hospodářství jsou:

- a) obyvatelstvo s cílem uspokojit jeho základní životní potřeby,
- b) záchranné sbory, havarijní služby, zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky a jejich podpora v souvislosti s překonáváním krizového stavu a
- c) státní správa a podpora při jejím vykonávání.²⁶

V případech, kdy není možné nezbytnou dodávku zajistit z těchto zdrojů, tedy „*krajský úřad nenalezne ve svém správním obvodu dodavatele nezbytné dodávky, uplatní svůj požadavek na její zajištění u věcně příslušného ústředního správního úřadu.*“

„*Pokud ani věcně příslušný ústřední správní úřad nedokáže nezbytnou dodávku zajistit, zašle požadavek na její vytvoření Správě státních hmotných rezerv (dále jen „SSHR“) v pohotovostních zásobách, nebo ji požádá o uhrazení nákladů na uchování výrobních schopností*“.²⁷ (více viz. kapitola 3.1.3 a 3.1.4 se souvislostmi v kapitole 4.1).

2.3.2 Systém hospodářské mobilizace

Cílem tohoto systému je zabezpečit mobilizační dodávku (tj. nezbytná dodávka v systému hospodářské mobilizace) za stavu ohrožení státu a válečného stavu pro ozbrojené síly a ozbrojené bezpečnostní sbory.²⁸

Odlišnost od systému nouzového hospodářství a v něm zajišťované nezbytné dodávky lze spatřovat v zabezpečení mobilizační dodávky, která je v systému hospodářské mobilizace zajišťována výhradně adresným způsobem. Ten je realizován smluvním vztahem mezi objednatelem a dodavatelem.

Dodavatel plní předmět mobilizační dodávky vyplývající z plánu hospodářské mobilizace, který zpracovává ústřední správní úřad, jež má pravomoc k řízení ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů

²⁶ § 10 odst. 1 a 2 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

TARČÁNI, Ondrej. *Teorie a praxe krizového řízení I. 2.*, doplněné a upravené vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2015, s. 84. ISBN 978-80-7251-435-9.

²⁷ § 10 odst. 3 a 4 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

²⁸ § 2 odst. 1 písm. d) zákona o hospodářským opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

(tj. objednatel a jde například o ministerstvo obrany či ministerstvo vnitra). Náklady spojené s mobilizační dodávkou jsou hrazeny z rozpočtu objednatele.²⁹

2.3.3 Použití státních hmotných rezerv

Tento systém je právně zakotven zákonem č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Tvorba a použití státních hmotných rezerv je pak upravena zákonem č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv.³⁰

Více bude tento systém rozebrán v kapitole č. 3.

2.3.4 Výstavba a údržba infrastruktury

Infrastruktura systému HOPKS představuje jeho nedílnou součást zejména ve vztahu k zajištění nezbytných a mobilizačních dodávek. Jde například o stavby včetně jejich technického zabezpečení a technologického vybavení, pozemní komunikace, dráhy, přístavy a letiště.³¹

Výstavba nových objektů infrastruktury vyplývá z krizových plánů a většina z nich je financována ze státního rozpočtu, konkrétně z kapitoly 374 – kapitoly Správy státních hmotných rezerv. Údržba jednotlivých objektů infrastruktury je pak v kompetenci správních úřadů, kterým náleží právo s nimi hospodařit.³²

2.3.5 Regulační opatření

Představují nejzazší prostředek systému HOPKS, který je využit v okamžiku, kdy dopady krizové situace dosahují takové úrovně, že způsobují částečné nebo úplné selhání nastavených tržních mechanismů.

Jejich cílem je alokovat nedostatkové statky a služby ve společnosti tak, aby byly zajištěny základní životní potřeby obyvatelstva a překonána vzniklá krizová situace.

Jelikož jde o nejzazší prostředek, je možné jej využít pouze v případech, kdy požadovaného stavu nelze dosáhnout jinak, a to jen na nezbytně nutnou dobu. Jejich zrušení nastává současně se zrušením vyhlášeného krizového stavu,

²⁹ § 13 odst. 1 a 2 zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

³⁰ § 18 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

³¹ § 2 odst. 1 písm. j) zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

³² § 19 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

pokud o jeho ponechání nebylo rozhodnuto v souvislosti s vyhlášením jiného či prodloužení současného krizového stavu.³³

2.4 Právní úprava v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy a státních hmotných rezerv

V této části jsou uvedeny právní předpisy, které se určitým způsobem projevují v oblasti státních hmotných rezerv a systému HOPKS s cílem zajistit bezpečnost České republiky ve vztahu k řešení krizových situací a odstraňování jejich následků.

V první řadě je nezbytné uvést Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, který vytváří právní rámec pro přijímání dalších zákonů.

Velice důležitou úlohu v oblasti zajišťování bezpečnosti představuje Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Jde o první právní dokument v oblasti bezpečnosti státu, který byl přijat po ničivých povodních v roce 1997, při kterých se projevil nedostatky českého právního řádu.

Právě Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky vytvořil předpoklady pro přijetí celé řady zákonů. Jedná se například o:

- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému,
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a
- Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.³⁴

Právně nezávazný, ovšem velice důležitý dokument, představuje Bezpečnostní strategie České republiky, jejíž novelizace naposledy proběhla v roce 2015. Účelem tohoto dokumentu je identifikovat bezpečnostní hrozby a klasifikovat bezpečnostní rizika z hlediska jejich míry a aktuálnosti, tedy vyhodnotit pravděpodobnost jejich vzniku a možných negativních dopadů na společnost, funkčnost státu, ekonomiku a občany České republiky.³⁵

³³ § 20 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

³⁴ HARAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 17. ISBN 978-80-7251-450-2.

³⁵ HARAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 22-23. ISBN 978-80-7251-450-2.

Mezi další zákony upravující tuto oblast patří:

- Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy (kompetenční zákon),
- Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv,
- Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze,
- Vyhláška č. 165/2013 Sb., o druzích ropy a skladbě ropných produktů pro skladování v nouzových zásobách ropy, o výpočtu úrovně nouzových zásob ropy, o skladovacích zařízeních a o vykazování nouzových zásob ropy,
- Vyhláška č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy.³⁶

³⁶ Působnost SSHR. SSHR [online]. [cit. 2023-01-14]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/onas/pusobnost-sshr/>

3. Použití státních hmotných rezerv

Použití státních hmotných rezerv neboli systém státních hmotných rezerv je systém, ve kterém stát vytváří ty materiální zdroje, které nelze zajistit u podnikatelských subjektů a zároveň jsou nezbytné pro překonání krizových situací. Jsou vytvářeny v souladu se zákonem č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv a zákonem č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.³⁷

Státní hmotné rezervy jsou rozděleny do 4 kategorií podle jejich účelu. Přičemž právě účelnost představuje základní požadavek na jejich tvorbu, vyplývající z potřeby schopnosti řešení všech typů krizových situací. Počet typů krizových situací byl stanoven usnesením vlády č. 369 ze dne 27. dubna 2016 k Analýze hrozeb pro Českou republiku, na 22 možných krizových situací.³⁸

V každé ze čtyř kategorií jsou vytvářeny odlišné prostředky, zejména ve vztahu k problému, pro jehož řešení byly vytvořeny. Na základě toho můžeme říct, že státní hmotné rezervy jsou určeny pro:

- zajištění bezpečnosti státu,
- řešení mimořádných událostí zejména cestou záchranných a likvidačních prací nebo plnění úkolů ochrany obyvatelstva,
- odstraňování následků krizových situací,
- ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu,
- zajišťování nezbytných dodávek v systémech nouzového hospodářství a hospodářské mobilizace,
- poskytování humanitární pomoci fyzickým osobám vážně materiálně postižených.

Tvorba a pořizování státních hmotných rezerv je v kompetenci Správy státních hmotných rezerv, která v této oblasti představuje věcně příslušný ústřední správní úřad (dále jen „ÚSÚ“). SSHR při jejich tvorbě vychází z krizových plánů a spolupracuje s ostatními věcně příslušnými ÚSÚ, se kterými zpracovává

³⁷ *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019, s. 34. ISBN 978-80-7616-036-1.

³⁸ Informace poskytnuté Správou státních hmotných rezerv
Metodika plánování nezbytných dodávek v systému hospodářských opatření pro krizové stavy, s. 25. Správa státních hmotných rezerv. Praha, 2013.

„Plán vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti České republiky“, jež vyplývá z požadavků ÚSÚ. Požadavky ÚSÚ jsou určeny těmi věcnými zdroji, které ÚSÚ v rámci své působnosti prokazatelně nedokážou zajistit.³⁹

Plán vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti České republiky je zpracováván na dvouleté období, přičemž dva roky připadají na jejich plánování a další dva na jejich realizaci.

První rok dvouletého plánovacího cyklu spočívá v aktualizaci požadavků správními úřady. V případě nezajištěných nezbytných dodávek, uplatňuje věcně příslušný ÚSÚ požadavek na jejich tvorbu u SSHR ve státních hmotných rezervách. SSHR spolu s věcně příslušnými ÚSÚ projedná jejich požadavky a připraví návrh Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti České republiky.

Druhý rok je pak zaměřen na projednání jeho návrhu. Projednání probíhá v meziresortní komisi předsedy Správy státních hmotných rezerv pro tvorbu státních hmotných rezerv, ve Výboru pro civilní nouzové plánování a v Bezpečnostní radě státu. Schválení podléhá vládě České republiky.

Plán vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti České republiky zahrnuje celkem 4 oblasti:

- nouzové hospodářství,
- hospodářská mobilizace,
- hmotné rezervy,
- celkové shrnutí finančních nákladů a zdrojů financování.

Oblast nouzového hospodářství obsahuje:

- finanční prostředky na zachování pohotovostních zásob a zásob pro humanitární pomoc z předchozího období,
- finanční náklady na pořízení, obměnu a ochraňování nových pohotovostních zásob a zásob pro humanitární pomoc,
- důvod jejich vytvoření včetně název ÚSÚ, který o vytvoření požádal,

³⁹ *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019, s. 34. ISBN 978-80-7616-036-1.

- finanční náklady na pohotovostní zásoby zajišťované až v případě jejich potřeby.

Oblast hospodářské mobilizace:

- název mobilizační dodávky včetně jejího objednatele, dodavatele a poddodavatele,
- finanční náklady na pořízení, obměnu a záměnu mobilizačních rezerv,
- finanční náklady na uchování výrobních schopností, výstavbu a údržbu infrastruktury.

Oblast hmotných rezerv:

- návrh na změnu položek hmotných rezerv,
- náklady na pořízení nových položek,
- finanční náklady na obměnu, záměnu, ochraňování hmotných rezerv,
- náklady na výstavbu a údržbu infrastruktury,
- výše finančních prostředků ze zrušených položek.

Celkové shrnutí finančních nákladů a zdrojů financování:

- rozpočtové zdroje,
- mimorozpočtové zdroje.⁴⁰

3.1 Dělení státních hmotných rezerv

Státní hmotné rezervy se dle jejich účelu dělí na:

- hmotné rezervy,
- mobilizační rezervy,
- pohotovostní zásoby a
- zásoby pro humanitární pomoc.⁴¹

⁴⁰ *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019, s. 44-47. ISBN 978-80-7616-036-1.

⁴¹ § 4 zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.

3.1.1 Hmotné rezervy

Hmotné rezervy představují přibližně 90 % veškerých státních hmotných rezerv a jsou tvořeny vybranými základními surovinami, materiály a polotovary.

Skládají se ze třech základních skupin zásob, které dohromady představují přibližně 50 druhů různých komodit.

Jde o:

- 1) ropu a ropné produkty, které představují dominantní položku hmotných rezerv,
- 2) základní potravinářské komodity (obilí, cukr, masové konzervy, mražené maso a mléčné výrobky) a
- 3) základní suroviny průmyslového charakteru (kovy, kaučuk, bavlna).

Hmotné rezervy jsou určeny:

- „k zajištění obranyschopnosti a obrany státu,
- pro odstraňování následků krizových situací a
- ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu.“

Tvorba hmotných rezerv vychází z požadavků uvedených ústředními správními úřady v krizových plánech. Konkrétně jde o požadavky Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva obrany a Ministerstva zemědělství.

Seznam položek hmotných rezerv, jejich minimálních limitů a orientační cílový stav schvaluje vláda a je uveden v přílohové části Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti České republiky.⁴²

3.1.2 Mobilizační rezervy

„Mobilizační rezervy jsou tvořeny vybranými základními surovinami, materiály, polotovary, výrobky, stroji a jinými majetkovými hodnotami určených pro zajišťování mobilizačních dodávek.“⁴³

Mají doplňující charakter, tzn. že účelově rozšiřují zdroje dodavatele mobilizační dodávky, zvyšují jeho výrobní kapacitu, případně mu umožňují splnit

⁴² Hmotné rezervy. SSHR [online]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/statni-hmotne-rezervy-shr/hmotne-rezervy-hr/>

HARAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 53. ISBN 978-80-7251-450-2.

⁴³ § 4 odst. 3 zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.

požadavky kladené objednatelem. Může se jednat například o požadavky časové či kvalitativní.

Mobilizační rezervy jsou zahrnuty v Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti České republiky, v části „hospodářské mobilizace“.

Jedná se například o prostředky pro:

- zajištění zbrojní a speciální výroby, opravy vojenské techniky,
- obnovu železniční sítě nebo
- obnovu silniční sítě.⁴⁴

3.1.3 Pohotovostní zásoby

„Pohotovostní zásoby jsou tvořeny vybranými základními materiály a výrobky, určených k zajištění nezbytných dodávek pro podporu obyvatelstva, činnosti havarijních služeb a hasičských záchranných sborů po vyhlášení krizového stavu v systému nouzového hospodářství, které nelze zajistit obvyklým způsobem, a pro materiální humanitární pomoc poskytovanou do zahraničí.“⁴⁵

Pohotovostní zásoby (dále jen „PZ“) se použijí v momentě, kdy nezbytné dodávky není možné zajistit způsobem obvyklým pro období mimo krizové stavy, tedy tyto zdroje nejsou k dispozici ani u věcně příslušných ústředních správních úřadů na území České republiky.

Jejich účelem je:

- *„odvrátit bezprostřední ohrožení života či zdraví obyvatel nebo*
- *odvrátit bezprostředně hrozící značnou škodu.“⁴⁶*

Jelikož požadavky na tvorbu pohotovostní zásob uplatňuje věcně příslušný ústřední správní úřad, lze je rozdělit do několika kategorií dle působnosti jednotlivých resortů, a to například na prostředky k:

- nouzovému zásobování pitnou vodou (cisterny, nádrže) v gesci Ministerstva zemědělství,

⁴⁴ Informace poskytnuté Správou státních hmotných rezerv

⁴⁵ § 4 odst. 4 zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.

⁴⁶ HRAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 54. ISBN 978-80-7251-450-2.

- zabezpečení prostředků zdravotnictví a rozšíření kapacity lůžek v nemocnicích v gesci Ministerstva zdravotnictví,
- obnově sjízdnosti dopravních cest (mostní konstrukce) v gesci Ministerstva dopravy,
- řešení ropné nouze v gesci Správy státních hmotných rezerv nebo
- likvidaci požárů, vyprošťování osob, dekontaminaci, zajištění veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti.

Konkrétně se jedná například o:

- mostní soupravy, železniční kolejnice,
- mobilní jeřáby, hydraulické zvedáky,
- plicní ventilátory, nemocniční lůžka, ochranné brýle,
- čerpadla, vysoušeče vzduchu, elektrocentrály, dekontaminační linky (osob i techniky) a
- vyprošťovací technika, kontejnery (nouzového přežití, požární), auto nosič kontejnerů.

Pohotovostní zásoby vytváří Správa státních hmotných v rezerv na základě požadavků věcně příslušných ústředních správních úřadů v krizových plánech. O vytvoření pohotovostních zásob, případně o uhrazení nákladů na uchování výrobních schopností, požádá věcně příslušný ÚSÚ, který nedokáže nezbytnou dodávku zajistit v okruhu své působnosti.⁴⁷

Použití pohotovostních zásob podléhá schválení vedoucímu ústředního správního úřadu na základě, jehož požadavku byly vytvořeny. To platí jak při vyhlášeném krizovém stavu, tak pro období mimo krizové stavy, kdy je možné jej využít k odstraňování následků krizové situace či v souvislosti s prováděním činností nezbytných pro obnovu postiženého území. V období mimo krizový stav dochází navíc k dohodě o jejich poskytnutí mezi vedoucím ÚSÚ s předsedou Správy státních hmotných rezerv.

V případě krizového stavu může být příjemcem pohotovostních zásob:

- správní úřad,
- orgán územní samosprávy,

⁴⁷ *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019, s. 36. ISBN 978-80-7616-036-1.

Informace poskytnuté Správou státních hmotných rezerv.

- záchranný sbor, havarijní služba, zdravotnická záchranná služba nebo Policie České republiky.

Příjemce je dále oprávněn tyto zásoby bezplatně poskytnout fyzické osobě, právnické osobě nebo organizační složce státu.

Není-li vyhlášen krizový stav, mohou být příjemcem, kterému budou pohotovostní zásoby bezúplatně poskytnuty:

- správní úřad,
- orgán územní samosprávy,
- základní složky integrovaného záchranného systému nebo
- Armáda České republiky.

Tito příjemci mají totožné oprávnění jako příjemci za krizového stavu, tedy pohotovostní zásoby mohou bezplatně poskytnout k užívání fyzické osobě, právnické osobě, nebo organizační složce státu.

Při poskytování pohotovostních zásob také hraje důležitou roli čas, a proto je doba, do které by měly být pohotovostní zásoby poskytnuty stanovena na 72 hodin od přijetí požadavku.

Charakteristickým znakem pohotovostních zásob je jejich návratnost. Ta ukládá příjemci povinnost do 60 dnů po skončení krizového stavu vrátit všechny nespotřebované pohotovostní zásoby.

Pokud by příjemce pohotovostní zásoby nevrátil, jednalo by se o neoprávněné hospodaření s majetkem státu vyplývajícího ze zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky.

Po skončení krizového stavu existuje jediná možnost, která příjemci umožňuje i nadále hospodařit s poskytnutými pohotovostními zásobami, a tou je smlouva se Správou státních hmotných rezerv. Na základě žádosti příjemce, kterou musí podat do 60 dnů od skončení krizového stavu, Správa státních hmotných rezerv vypracuje návrh této smlouvy.⁴⁸

⁴⁸ § 11 odst. 2 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

§ 4b odst. 3 zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.

3.1.4 Zásoby pro humanitární pomoc

„Zásoby pro humanitární pomoc tvoří vybrané základní materiály a výrobky určené po vyhlášení krizových stavů k bezplatnému poskytnutí fyzické osobě vážně materiálně postižené.“⁴⁹

Tato kategorie ve státních hmotných rezervách byla vytvořena za účelem zajištění základních životních potřeb obyvatelstva v počátku vzniklé krizové situace. Konkrétně se jedná o období prvních třech dnů po jejím vzniku. Je určena pro fyzické osoby, které v důsledku krizové situace zůstaly bez věcných prostředků potřebných k přežití a nebyly evakuovány. Zároveň svou přítomností v místě krizové situace provádějí opatření ve prospěch ochrany osobního i společného majetku, jakožto i opatření k zamezení rozšiřování škod na již majetku poškozeném.⁵⁰

Narozdíl od pohotovostních zásob se vyznačují velmi rychlou odezvou v případě požadavku na jejich dodání. Jsou zpravidla dodávány do místa zasaženého krizovou situací do 12 hodin od obdržení požadavku na Správu státních hmotných rezerv.⁵¹

Požadavek na jejich vydání podává hejtman kraje či starosta obce s rozšířenou působností na Správu státních hmotných rezerv, přičemž o jejich vydání rozhoduje její předseda. Vydané zásoby pro humanitární pomoc přiděluje fyzickým osobám ten, jemuž byly na základě žádosti vydány, tedy hejtman kraje či starosta obce s rozšířenou působností.⁵²

Další jejich důležitou vlastností je nevratnost a bezplatnost. Zde je nutné ovšem konstatovat, že na některé položky, které jsou součástí vydaných zásob pro humanitární pomoc, existuje výjimka. Jedná se například o součásti polních kuchyní či rodinné stany, které s ohledem na své konstrukční provedení v případě polních kuchyní a v případě rodinných stanů pro svou nákladnost, je možné využívat opakovaně.

⁴⁹ § 4 odst. 5 zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.

⁵⁰ *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019, s. 37. ISBN 978-80-7616-036-1.

⁵¹ TARČÁNI, Ondřej. *Teorie a praxe krizového řízení I. 2.*, doplněné a upravené vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2015, s. 90-91. ISBN 978-80-7251-435-9.

⁵² § 12 odst. 2 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

Jejich tvorba taktéž vychází z krizových plánů, za kterou je odpovědná Správa státních hmotných rezerv. Ta v případě zásob pro humanitární pomoc navrhuje, jak seznam jejich položek, tak i jejich množství.

Příkladem zásob pro humanitární pomoc jsou:

- potraviny, pitná voda (konzervy, balená voda),
- hygienické potřeby (toaletní papír, ubrousky, mýdlo)
- základní oblečení (letní a zimní varianta),
- potřeby pro nouzové přenocování (spací pytle, stany, karimatky, skládací lůžka, přikrývky, izotermická fólie).⁵³

O oblasti zásob pro humanitární pomoc rovněž hovoří koncepční materiál, kterým je „Koncepce tvorby, udržování a využití zásob pro humanitární pomoc do roku 2020 s výhledem do roku 2030.“ Tato koncepce byla zpracována na základě doporučení vyplývajících ze „Zprávy o stavu ochrany obyvatelstva v České republice 2015“ a schválena Výborem pro civilní nouzové plánování usnesením č. 426 ze dne 21. března 2017.

Jde o koncepci, která reflektuje výše zmíněné, a to konkrétně prostředky v zásobách pro humanitární pomoc. Jejich skladba se rozděluje do dvou skupin a to na:

- prostředky určené pro osoby vážně materiálně postižené, tj. prostředky určené ke spotřebě a
- prostředky v oblasti ochrany obyvatelstva, tj. prostředky určené k opakovanému použití.⁵⁴

3.2 Správa státních hmotných rezerv

Správa státních hmotných rezerv je ústřední orgán státní správy, zřízený zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy.⁵⁵

V čele je předseda, který je jmenován vládou. V současné době jím je od roku 2014 pan Ing. Pavel Švagr.

⁵³ *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019, s. 37. ISBN 978-80-7616-036-1.

⁵⁴ Informace poskytnuté Správou státních hmotných rezerv.

⁵⁵ Působnost SSHR. *SSHR* [online]. [cit. 2023-01-07]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/onas/pusobnost-sshr/>

Vzhledem k tomu, že jde o ústřední orgán státní správy, má SSHR možnost upravovat činnost svou i svých organizačních jednotek například vydáváním vyhlášek. Díky tomuto postavení má Správa státních hmotných rezerv svou vlastní kapitolu ve státním rozpočtu, ze které je hrazena její veškerá činnost. Jedná se o kapitolu č. 374.

Činnost Správy státních hmotných rezerv spolu se zásadami její organizace je uceleně shrnuta v jejím Statutu, který schválila vláda usnesením č. 1293 ze dne 3. prosince 2001.

Správa státních hmotných rezerv je tvořena jednak ústředím se sídlem v Praze, a jednak svými účelovými organizačními jednotkami, které představují například skladové základny, školící střediska a další.⁵⁶

3.2.1 Působnost Správy státních hmotných rezerv

Správa státních hmotných rezerv působí ve třech oblastech, které definují tyto zákony:

- Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv,
- Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy,
- Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze.⁵⁷

Mezi činnosti, které SSHR zabezpečuje podle zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv patří:

- financování hospodářských opatření pro krizové stavy,
- financování, obměna, záměna nebo půjčka státních hmotných rezerv a
- jejich uvolnění, nájem, prodej, skladování, ochraňování a následná kontrola.⁵⁸

⁵⁶ § 1 zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.

Předseda SSHR. *SSHR* [online]. [cit. 2023-01-07]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/o-nas/predseda-sshr/>

⁵⁷ Působnost SSHR. *SSHR* [online]. [cit. 2023-01-07]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/o-nas/pusobnost-sshr/>

⁵⁸ § 3 zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.

Další úkoly pro SSHR vyplývají ze zvláštního právního předpisu, a to zákona č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavu ropné nouze. Na základě tohoto zákona SSHR:

- analyzuje současný stav ropné bezpečnosti a na základě zjištěných závěrů navrhuje prostřednictvím předsedy SSHR vládě opatření,
- zabezpečuje tvorbu nouzových zásob ropy a ropných produktů, včetně hospodaření s nimi,
- spolupracuje s Mezinárodní energetickou agenturou za účelem zmírnit nepříznivé důsledky způsobené nedostatkem ropy a ropných produktů.⁵⁹

3.3 Státní hmotné rezervy při řešení mimořádných událostí

Poskytování státních hmotných rezerv na řešení mimořádných událostí, konkrétně hovoříme o pohotovostních zásobách a zásobách pro humanitární pomoc, dříve probíhalo pouze podle zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.

V současné době do této problematiky významným způsobem vstupuje zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv. Novelou zákona, která vešla v platnost dne 1.3. 2016 došlo k přidání ustanovení, které upravují poskytování státních hmotných rezerv mimo krizové stavy. Jedná se o § 4a - § 4e.

Státní hmotné rezervy dle uvedených ustanovení v § 4a - § 4e je možné využít na řešení mimořádných událostí. Bezplatným poskytováním státních hmotných rezerv pro řešení mimořádných událostí formou záchranných a likvidačních prací, nebo na plnění úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva se zabývá § 4a. Státní hmotné rezervy jsou poskytovány na základě rozhodnutí Správy státních hmotných rezerv základním složkám integrovaného záchranného systému, a to na základě žádosti Ministerstva vnitra, krajského úřadu nebo hasičského záchranného sboru kraje.⁶⁰

⁵⁹ § 9 zákona č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze, v platném znění.

⁶⁰ § 4a zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.

Na základě § 4a zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, byly státní hmotné rezervy využity:

- v roce 2017 ke 107 případům,
- v roce 2018 ke 123 případům,
- v roce 2019 ke 104 případům,
- v roce 2020 k 97 případům,
- v roce 2021 ke 131 případům a
- v roce 2022 ke 139 případům.⁶¹

Odstraňování následků krizové situace a podpora činností souvisejících s obnovou území postiženého krizovou situací je pak upravena v § 4b. O použití státních hmotných rezerv v souvislosti s prováděním těchto úkonů rozhoduje vláda na návrh předsedy Správy státních hmotných rezerv.⁶²

S ohledem na využitelnost pohotovostních zásob, které jsou využívány pro řešení mimořádných událostí a krizových situací, rozlišujeme jejich dva typy.

Prvním typem jsou takové pohotovostní zásoby, které jsou ochraňovány přímo u příslušných odřadů hasičských záchranných sborů, a to v jejich vlastních skladových kapacitách. Jde například o hasičské zbrojnice, skladové prostory a další. Velkou výhodou tohoto druhu pohotovostních zásob představuje jejich využitelnost spolu s rychlostí jejich dostupnosti. Možnost mít pohotovostní zásoby ve svých skladových kapacitách umožňuje hasičskému záchrannému sboru smlouva, kterou má o tomto uzavřeno se Správou státních hmotných rezerv. Kromě toho, hasičský záchranný sbor o jejich využití, Správu státních hmotných rezerv, pouze informuje.

Již výše zmíněná výhoda „využitelnosti“ spočívá zejména v jednodušší možnosti nasazování těchto pohotovostních zásob s ohledem na jejich vysoké pořizovací náklady, například v případech těžké techniky. V důsledku toho tak nedochází pouze k jejich „stárnutí“ ve skladech, ale představují nezástupného pomocníka při řešení mimořádných událostí či krizových situací.

Druhým typem jsou pak ty pohotovostní zásoby, které Správa státních hmotných rezerv ochraňuje ve svých skladech. Ty je možné také využít pro řešení

⁶¹ Údaje poskytnuté Správou státních hmotných rezerv.

⁶² § 4b zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.

mimořádných událostí či krizových situací, ovšem proces jejich poskytování je jednak více časově náročný a jednak jejich poskytnutí podléhá rozhodnutí Správy státních hmotných rezerv.⁶³

Státní hmotné rezervy je možné, mimo krizové stavy, také poskytnout v oblasti mimořádných veterinárních opatření či v případech nezbytnosti porážky nebo usmrcení většího počtu hospodářských zvířat z důvodu jejich nemoci, vyčerpání nebo zranění. Státní hmotné rezervy jsou tak za tímto účelem poskytovány ve prospěch Státní veterinární správy na základě žádosti Ministerstva zemědělství, přičemž o jejich poskytnutí rozhoduje Správa státních hmotných rezerv. Stejně jako hasičský záchranný sbor, tak i Státní veterinární správa disponuje vybranými státními hmotnými rezervami z kategorie pohotovostních zásob ve svých skladových kapacitách za účelem zvýšení jejich využitelnosti.⁶⁴

Státní hmotné rezervy je možné dále využít v období mimo krizové stavy za účelem odvrácení stavu nedostatku vody, a to na žádost Ministerstva zemědělství nebo Ministerstva životního prostředí. Taktéž v případech mimořádných opatření při epidemii, nebo nebezpečí jejího vzniku, a to na žádost Ministerstva zdravotnictví. O poskytnutí státních hmotných rezerv opět rozhoduje SSHR.⁶⁵

V blízké době by mělo dojít k další novelizaci zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv. K novelizaci dojde z toho důvodu, že aktuálně platná právní úprava se v praxi ukázala jako zastaralá a nedostatečná, která nezohledňuje nové trendy v oblasti pořizování státních hmotných rezerv. Pořizování by mělo korelovat se zajištěním bezpečnosti České republiky, zejména pak s řešením krizových situací, mimořádných událostí a dostatečnou materiální podporou základních složek integrovaného záchranného systému. Změna v procesu pořizování státních hmotných rezerv by měla spočívat v možnosti jejich rezervace u vlastníka.

⁶³ Informace poskytnuté Správou státních hmotných rezerv.

⁶⁴ § 4c zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.
Informace poskytnuté Správou státních hmotných rezerv.

⁶⁵ § 4d a § 4e zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.

Značné výkladové nedostatky způsobuje absence vymezení základních pojmů, k čemuž by v příští novelizaci mělo dojít. Dojde taktéž ke změně v § 4. Tato změna by se měla týkat poskytování státních hmotných rezerv pro Policii České republiky v souvislosti se zajišťováním vnitřní bezpečnosti a pořádku.⁶⁶

⁶⁶ Informace poskytnuté Správou státních hmotných rezerv.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, ve znění pozdějších předpisů. *Odok.cz* [online]. [cit. 2023-01-13]. Dostupné z: <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSBW4E777V/>

4. Státní hmotné rezervy v systému nouzového hospodářství

Státní hmotné rezervy, jak již bylo výše zmíněno, jsou rozděleny do čtyř kategorií dle jejich účelu. V systému nouzového hospodářství jsou uplatňované tři z těchto čtyř kategorií, a to **hmotné rezervy, pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc.**

Pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc jsou upraveny v zákoně č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy pod systémem nouzového hospodářství. Obě tyto kategorie jsou jeho nedílnou součástí a jsou vytvářeny Správou státních hmotných rezerv v systému státních hmotných rezerv.

Důvodem, proč právě pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc jsou v systému nouzového hospodářství upraveny, je jejich cíl, je to jejich společný jmenovatel, který představuje zajištění základních životních potřeb.⁶⁷

4.1 Principy krizového managementu

Pro oblast krizového řízení v rámci řešení krizových situací existují dva principy krizového managementu, podle kterých se v případě jejich řešení postupuje. Jde o princip subsidiarity a princip kontinuity.

4.1.1 Princip subsidiarity

Prvním z dvou na sebe navazujících principů je princip subsidiarity. Ten vyžaduje základní postup při řešení krizové situace. Vyplývá z něho posloupnost využívání dostupných zdrojů na území, tzn. že řešení vzniklé krizové situace je primárně záležitostí orgánu krizového řízení na nejnižší úrovni. Orgánem krizového řízení na nejnižší úrovni rozumíme obec, respektive starostu a obecní úřad.

V praxi to znamená, že v případě vzniku krizové situace její řešení primárně spadá do působnosti obce, která bude prostřednictvím zdrojů dostupných v jejím správním obvodu zajišťovat základní životní potřeby obyvatelstva a provádět opatření k překonání krizové situace.

⁶⁷ § 10 - § 12 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

V případě, kdy síly a prostředky obce nebudou pro zajištění základních životních potřeb a odvrácení krizové situace dostačující, obrátí se orgán krizového řízení na orgán krizového řízení vyšší úrovně. V tomto případě na orgány krizového řízení kraje. Orgány krizového řízení kraje postupují stejným způsobem jako orgány krizového řízení obce, tedy snaží se zajistit prostředky na zajištění základních životních potřeb pro obyvatelstvo ze zdrojů dostupných ve správní obvodu kraje.

Nelze-li docílit požadovaného stavu ani skrze orgány krizového řízení kraje, je nezbytné prostředky vyžadovat ještě o úroveň výše, a to u věcně příslušných ústředních správních úřadů.

Poslední možnost, tedy pokud by ani věcně příslušný ústřední správní úřad prokazatelně nedokázal zajistit potřebný prostředek v oblasti své působnosti, uplatňuje tento požadavek u Správy státních hmotných rezerv na vytvoření tohoto prostředku v pohotovostních zásobách, nebo požadavek na uhrazení nákladů na uchování výrobních schopností.⁶⁸

4.1.2 Princip kontinuity

Tento princip navazuje na princip subsidiarity. Představuje základní způsob zajištění nezbytných dodávek pro řešení krizových situací. Tímto způsobem, pro uspokojení cílových skupin systému nouzového hospodářství, se rozumí způsob obvyklý pro období mimo krizové stavy.

V praxi se jedná o maximálně možné využívání a podporování standardních dodavatelů potřebných výrobků a služeb, kteří tyto výrobky a služby používají ke své běžné podnikatelské činnosti.

Až v případě, kdy výrobky a služby co do množství, druhu nebo kvality nepostačují, hledá se alternativa jejich zajištění. Alternativa spočívá ve využití výrobků a služeb získaných z nestandardních zdrojů, které jsou speciálně vytvářeny pro tento účel. Nestandardním zdrojem rozumíme například prostředky ze státních hmotných rezerv, kde se může jednat například o těžkou techniku, kterou vzhledem k její jednak finanční, ale i skladovací náročnosti, není možné mít

⁶⁸ HRAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 45-46. ISBN 978-80-7251-450-2.

§ 10 odst. 3 a 4 zákona č. 240/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.

ve vlastních kapacitách. Právě těžká technika je jednou z mnoha položek, která se skrývá pod kategorií pohotovostních zásob.

Další cestou vedoucí k získání prostředků z nestandardních zdrojů, může být například pomoc z jiných nepostižených regionů či pomoc ze zahraničí.⁶⁹

⁶⁹ HRAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 46. ISBN 978-80-7251-450-2.

5. Využití pražských pohotovostních zásob při mimořádných událostech

Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy (dále jen „HZS hl. m. Prahy“) je ochraňovatelem některých prostředků pohotovostních zásob. Podmínky jejich využívání jsou stanoveny zápisem o jejich ochraňování, což je závazná smlouva mezi Správou státních hmotných rezerv a HZS hl. m. Prahy.

HZS hl. m. Prahy má v současné době v ochraňování 117 kusů či souprav techniky z pohotovostních zásob za bezmála 85 milionů korun. Tento počet se od roku 2010 navýšil o více jak dvojnásobek ochraňovaných prostředků. V roce 2010 se jednalo o 54 položek v celkové hodnotě 25 milionů korun. S neustále vyvíjejícím se bezpečnostním prostředím a vzniku nových hrozeb, kterým je potřeba čelit, lze předpokládat nárůst v oblasti svěřeného materiálu a techniky.

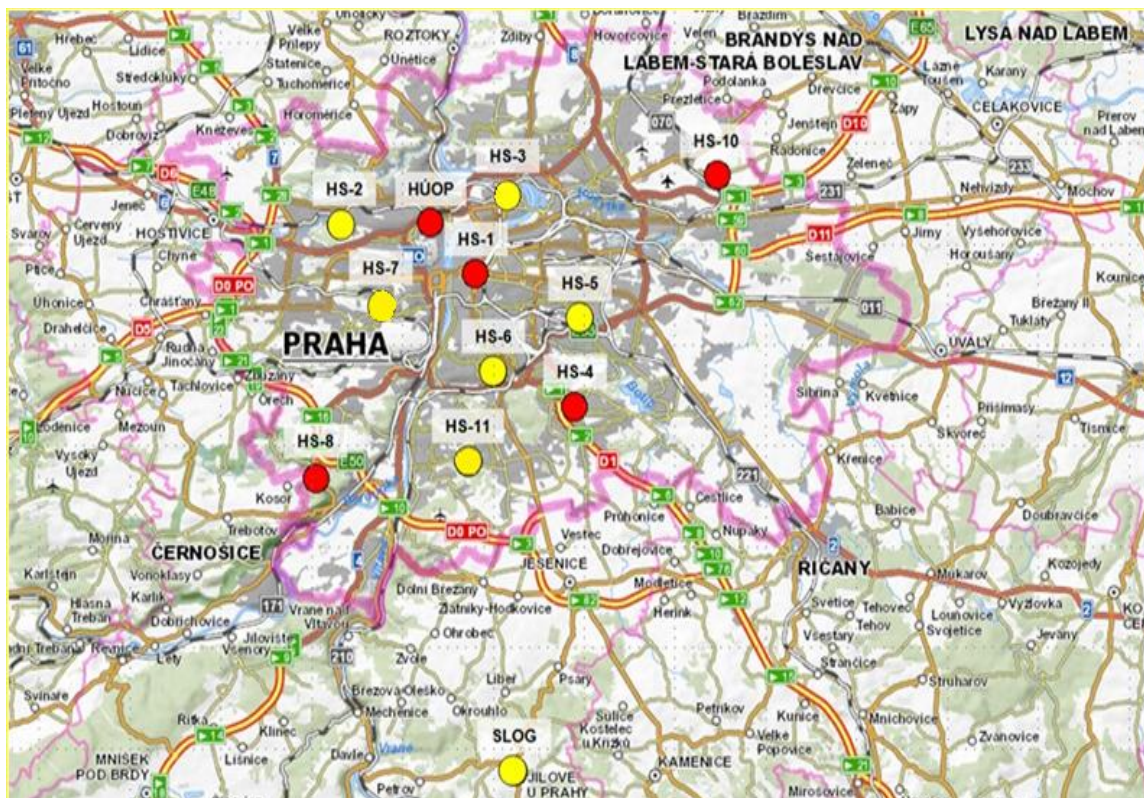
Jednotlivé položky pohotovostních zásob, které ochraňuje HZS hl. m. Prahy jsou rozmístěny na hasičských stanicích, kterých je v Praze celkem 10, přičemž pohotovostní zásoby se nachází pouze na 6 z nich. Pohotovostní zásoby, které jsou na hasičských stanicích, tvoří takové PZ, které jsou nejvíce používané pro případné zásahy, či se jedná o takové PZ, které s ohledem na jejich charakter je potřeba neustále „zkoušet“. V tomto případě se jedná například o elektrocentrály.

Kromě skladovacích kapacit na jednotlivých hasičských stanicích se ke skladování PZ využívá centrální sklad, který se nachází v Jílovém u Prahy. V místech tohoto skladu se rovněž uskutečňují nejrůznější cvičení právě se zde uskladněnou technikou.

Pohotovostní zásoby, které jsou v ochraňování HZS hl. m. Prahy, a které mají být použity k plánovaným akcím, jimiž jsou například již zmíněná cvičení, převoz či ukázky, podléhají souhlasu Správě státních hmotných rezerv, který musí být udělen nejméně 1 měsíc před samotnou akcí.⁷⁰

⁷⁰ Informace poskytnuté HZS hl. m. Prahy (HS-11)

Obrázek 3 Uložení pohotovostních zásob u HZS hl. m. Prahy

Zdroj: HZS hl. m. Prahy (HS – 11)

5.1 Příklady pražských pohotovostních zásob

Pohotovostní zásoby v ochraňování HZS hl. m. Prahy představují širokou škálu využití. Jedná se o prostředky v oblastech vyprošťování, protipovodňových opatření a prací na vodě, dále o prostředky použitelné v boji s chemickými látkami či prostředky na zajištění nouzového přežití obyvatelstva včetně zajištění dopravy ve všech výše zmíněných oblastech.

V oblasti zajišťování dopravy, HZS hl. m. Prahy, má v rámci pohotovostních zásob k dispozici požární kontejnerové nosiče značky Scania a Volvo, které slouží zejména pro převoz kontejnerových pohotovostních zásob.

V oblasti vyprošťování HZS hl. m. Prahy disponuje vyprošťovacím kontejnerem, který se používá pro dlouhotrvající zásahy s nutností vyproštění osob, zejména se pak jedná o zásahy u hromadných dopravních nehod, zřícení budov nebo živelních katastrof. Je tvořen vyprošťovacím nářadím, které umožňuje zvedat těžká břemena.

V oblasti protipovodňových opatření velmi důležitým zástupce představuje například čerpadlo Somati, které slouží pro přepravu velkého množství vody

na velké vzdálenosti, k hašení požáru nebo čerpání povrchové vody ze zaplavených oblastí.

Dále v oblasti chemických látek hrají velmi významnou roli stanoviště dekontaminace, a to jednak pro osoby, tak i pro techniku. Přičemž HZS hl. m. Prahy v současné době disponuje nejnovější dekontaminační linkou čtvrté generace, na jejímž vývoji se sami podíleli.

Pro zásobování elektrickou energií jsou využívány kontejnerové elektrocentrály či kontejnerové energocentrum.

V neposlední řadě se jedná o oblast zajištění nouzového přežití obyvatelstva, ve které HZS hl. m. Prahy disponuje kontejnery nouzového přežití, jejichž obsah tvoří stan pro 25 osob, lehátka, spací pytle, pивní sety, osvětlení, topení, sprcha, WC a konzervované potraviny pro všech 25 osob na dobu 5 dnů. HZS hl. m. Prahy navíc disponuje rozšiřujícím modulem k tomuto kontejneru, který zajistí výše zmíněné až pro 50 osob.

5.2 Přehled výjezdů pražských pohotovostních zásob s ohledem na jejich charakter

Tabulka 1 Využití pražských PZ s ohledem na charakter výjezdu za rok 2021

POHOTOVOSTNÍ ZÁSoba	Požár	Dopravní nehoda	Technická pomoc	Technická havárie	Ostatní pomoc	Celkem
ANK12-S3/NOSIČ KONTEJNERU 6AE 0153	0	0	1	0	0	1
ANK11-S3/NOSIČ KONTEJNERŮ 7AJ 2566	2	1	3	2	1	9
ANK11-S3/NOSIČ KONTEJNERŮ 7AI 5752	1	0	1	2	0	4
Kontejner nouzového přežití 2	1	0	1	1	0	3
Velkoobjemové čerpadlo Sigma	0	0	2	0	0	2
Čerpadlo Somati	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě informací od HZS hl. m. Prahy

Tabulka 2 Využití pražských PZ s ohledem na charakter výjezdu za rok 2022

POHOTOVOSTNÍ ZÁSoba	Požár	Dopravní nehoda	Technická pomoc	Technická havárie	Ostatní pomoc	Ostatní mimořádné výjezdy	Celkem
ANK12-S3/NOSIČ KONTEJNERU 6AE 0153	0	0	0	0	0	1	1
ANK11-S3/NOSIČ KONTEJNERŮ 7AJ 2566	0	1	4	3	4	5	17
ANK11-S3/NOSIČ KONTEJNERŮ 7AI 5752	0	0	2	0	7	7	16
Kontejner nouzového přežití 2	0	0	2	0	0	6	8
Velkoobjemové čerpadlo Sigma	0	0	0	0	0	0	0
Čerpadlo Somati	0	0	1	0	0	0	1

Zdroj: Vlastní zpracování na základě informací od HZS hl. m. Prahy

Výše uvedené tabulky reflektují počet výjezdů jednotlivých pohotovostních zásob s ohledem na charakter výjezdu.

Pod kategorií „technická pomoc“ si můžeme představit pomoc v případě takové mimořádné události či krizové situace při které například dochází k vyprošťovacím pracím. Právě díky nosičům kontejnerů, které jsou v tabulkách za jednotlivé roky uvedeny nejčteněji, mohla být do místa mimořádné události či krizové situace dopravena vyprošťovací technika, která je mimo jiné uložena ve vyprošťovacích kontejnerech.

V kategorii „technická havárie“ hovoříme o takových mimořádných událostech a krizových situacích při kterých došlo například k úniku plynu, nebo kapaliny. Zde opět za oba uváděné roky byly nejčastěji využity nosiče kontejnerů, které do místa zásahu přepravovaly potřebnou techniku.

„Ostatní pomoc“ za rok 2021 spočívala ve využití nosiče kontejneru za účelem převozu humanitárních zásob na území Ukrajiny.⁷¹

⁷¹ Informace poskytnuté HZS hl. m. Prahy (HS-11)

Za rok 2022 „ostatní pomoc“ spolu s „ostatními mimořádnými výjezdy“ souvisely zejména s předsednictvím České republiky v Radě Evropské unie. Ve většině případů se nejednalo o „klasický“ výjezd techniky, nýbrž o tzv. hospodářskou jízdu. Bylo totiž nezbytné, aby při některých zasedáních Rady Evropské unie v Kongresovém centru v Praze, v tabulce uvedená technika, byla na místě přítomna. Nejvyšší četnost získaly opět nosiče kontejnerů, které na místo zasedání dopravovaly potřebné prostředky. Z tabulky můžeme vidět, že se nejspíše jednalo o dopravu kontejnerů nouzového přežití, jejichž četnost dosahuje poměrně vysokého čísla.⁷²

⁷² Informace poskytnuté HZS hl. m. Prahy (HS-11)

6. Tornádo na Moravě 2021

Dne 24. června 2021 ve večerních hodinách, se v oblasti jižní Moravy vyskytly silné bouře s krupobitím, z nichž některé byly tzv. supercely⁷³ neboli supercelární bouře. Supercela, která byla doprovázena silným tornádem způsobila přibližně v čase 19:10 – 19:45 značné škody v pomyslném pásu dlouhém 26 km a místy širokém téměř 700 m.

Podle dostupných informací od Českého hydrometeorologického ústavu (dále jen „ČHMÚ“) se jednalo o tornádo doprovázené savými víry, které na Fujitově stupnici dosahovalo síly F4, což je pro představu rychlost mezi 267–322 km/h. Ta představuje druhou nejsilnější úroveň síly tornáda.

Tornádo nevýrazněji zasáhlo obce Hrušky, Moravskou Novou Ves, Mikulčice, Lužice a městské části Hodonína Bažantnice a Pánov. V zasažených obcích bylo poničeno téměř 1600 staveb. Jednalo se o stavby všeho druhu, od rodinných domů až po veřejné, průmyslové a zemědělské budovy. Dále tornádo zasáhlo velký počet stromů, vozidel a infrastrukturu. Škody, zahrnující soukromý i veřejný majetek, byly vyčísleny na 15 miliard korun. Během tornáda zemřelo 6 osob a dalších několik set bylo ošetřeno na místě či převezeno do nemocnice se středně těžkým nebo těžkým zraněním. V zasažených obcích bylo statiky určeno 200 domů ke zbourání.

Ve srovnání s podobnými živelními pohromami na území členských států Evropské unie, tornádo na jižní Moravě představuje tornádo s největším počtem obětí od roku 2001 a zároveň nejsilnější a nejsmrtelnější událost v Evropě do té doby.⁷⁴

V důsledku vyskytující se zvlněné studené fronty nad střední Evropou, která určovala charakter počasí na území České republiky od 21.6 do 25.6, vydával Český hydrometeorologický ústav první varování již od 19. 6. 2021. Varování se týkalo především výskytu přeháněk střídavě se silnými bouřkami

⁷³ Nejsilnější typ bouřky na světě

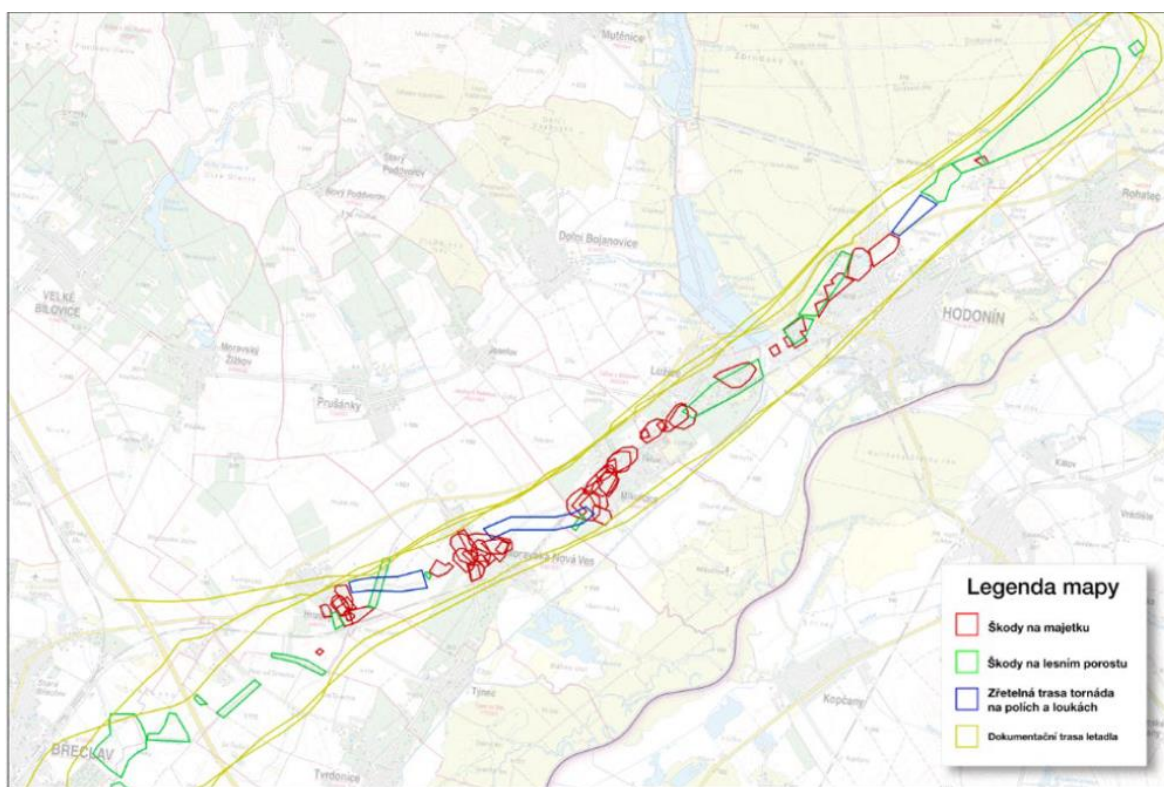
⁷⁴ *Zpráva k vyhodnocení tornáda na jihu Moravy 24.6. 2021: Meteorologické zhodnocení* [online]. Český hydrometeorologický ústav. 2021 [cit. 2023-01-29].

Tornádo?!. In: Youtube [online]. 29.6. 2022 [cit. 3.2. 2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=pUU0L3Y9d5I>. Kanál uživatele Obec Lužice.

na většině území, přičemž v některých částech území mohlo docházet i ke srážkám vydatným doprovázených silnými nárazy větru a kroupami. V jednotlivých bouřkových analyzátoch docházelo k rozdílům v intenzitě výskytu těchto nebezpečných jevů.

V onen osudný den, ve čtvrtek 24.6 2021 byl změněn status výskytu bouřek ze silných na velmi silné, a to pro většinu území České republiky. Predikční modely se oproti předchozím dnům vyznačovaly podstatnou shodou. První supercela, která prošla přes území jižní Moravy zároveň vytvořila ničivé tornádo, které napáchalo škody viz. obrázek 4.⁷⁵

Obrázek 4 Mapa škod způsobených tornádem

Zdroj: Zpráva k vyhodnocení tornáda na jihu Moravy 24.6. 2021, Český hydrometeorologický ústav

6.1 Krizová opatření pro území zasažené tornádem

Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje, konkrétně jeho operační a informační středisko v souvislosti s výstrahou od ČHMÚ, činilo kroky pro případný vznik mimořádných událostí na území celého Jihomoravského kraje.

⁷⁵ Zpráva k vyhodnocení tornáda na jihu Moravy 24.6. 2021: Meteorologické zhodnocení [online]. Český hydrometeorologický ústav. 2021 [cit. 2023-01-29].

První tísňové volání související s tornádem proběhlo v 19:19, kdy se jednalo o nahlášení spadlého stromu. Během několika dalších okamžiků docházelo k prudkému nárůstu hovorů na tísňové linky, což způsobovalo jejich přetížení. Taktéž komunikace mezi základními složkami IZS byla ztížena z důvodu velkého počtu vzniklých mimořádných událostí.

Provádění záchranných a následně likvidačních prací bylo ztíženo špatnou dostupností zasaženého území, což bylo zapříčiněno zejména neprůjezdností komunikací, které byly zavaleny sutěmi, konstrukcemi a vegetací.

Zcela zásadním rozhodnutím velitele zásahu bylo rozdělení místa zásahu do 7 sektorů, do kterých byly následně vyslány operační skupiny Hasičského záchranného sboru (dále jen „HZS“) Jihomoravského kraje, povolány odřady HZS z celé České republiky, odřady pro vyhledávání a záchranu (tzv. USAR odřady) a technika Záchranného útvaru HZS České republiky, což se v pozdějších minutách jevilo jako klíčové.

Po zásahu tornáda byly neprodleně aktivovány krizové štáby na úrovni kraje, obcí s rozšířenou působností i obcí, které vytvářely podmínky pro provádění záchranných a likvidačních prací, včetně koordinace činnosti dobrovolníků a zajišťování potřeb pro občany zasažených území. Činnost krizových štábů na všech výše zmíněných úrovních probíhala nepřetržitě.⁷⁶

Současně s aktivováním krizových štábů byly v některých obcích, ale i v rámci celého Jihomoravského kraje, zřízeny krizové linky, které sloužily jednak občanům pro získávání aktuálních informací, sdělování jejich požadavků na zajištění materiálu, stravy a jiné pomoci, tak i ostatním, kteří na této lince nabízeli pomoc v nejrůznějších formách. Krizové linky byly v provozu 24 h denně, a to buď přímou obsluhou daného telefonního čísla, nebo přesměrováním na mobilní telefon daného krizového pracovníka.⁷⁷

Hejtman Jihomoravského kraje vyhlásil pro obce s rozšířenou působností Hodonín a Břeclav stav nebezpečí s platností od půlnoci dne 25. června do půlnoci 24. července, přičemž pozdějším rozhodnutím hejtmana kraje došlo k jeho

⁷⁶ NEDĚLNÍKOVÁ, Hana a kolektiv. *Statistická ročenka hasičského záchranného sboru České republiky 2021* [online] s. 55 [cit. 2023-01-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasickeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>

⁷⁷ Informace od místostarosty ORP Hodonín, pana Ing. Ondřeje Fialíka.

prodloužení až do 23. srpna pro správní obvody obcí Hodonín, Lužice, Moravská Nová Ves, Mikulčice a Hrušky. Stav nebezpečí umožnil mimo jiné založení skládek na místech, které k tomu nebyly určené.

V souvislosti s vyhlášením stavu nebezpečí vláda usnesením č. 576 ze dne 25. června 2021 rozhodla o možnosti poskytování státních hmotných rezerv za účelem odstraňování následků tornáda – v praxi šlo zejména o pohonné hmoty, jejichž výdej probíhal systémem krizových karet SSHR a požární techniku.⁷⁸

6.2 Činnost Správy státních hmotných rezerv

Kromě toho, že vláda schválila usnesením č. 576 ze dne 25. června 2021 bezplatné používání státních hmotných rezerv, spočívající v možnosti využití hmotných rezerv pro potřeby základních složek IZS, Armádu České republiky a SSHR při zásazích v zasaženém území. Dále pohotovostních zásob a zásob pro humanitární pomoc formou výpůjčky, nebo předání do spotřeby a trvalého využití,⁷⁹ tak SSHR také na místo zasažené tornádem poslala ze svých skladů speciální techniku. Jednalo se o 20 kusů této techniky a šlo například o vyprošťovací kontejnery, které obsahují mimo jiné hydraulické zvedáky, páčidla či hydraulické kleště, provozní kapaliny, pohonné hmoty, zdravotnický materiál a transportní pomůcky.

Na místě zásahu operovaly jednotky HZS z celé České republiky. Kromě techniky, která byla poskytnuta ze státních hmotných rezerv, byla použita jednak technika, která spadá do pohotovostních zásob, a kterou odřady hasičských záchranných sborů krajů ochraňují ve svých skladových kapacitách, tak technika, která je majetkem jednotlivých HZS krajů. Například technika poskytnutá z pražských pohotovostních zásob představovala dva nosiče kontejnerů, které přepravovaly kontejnery nouzového přežití, díky nimž mohlo být na místě zásahu vytvořeno zázemí pro evakuované lidi či příslušníky složek IZS.⁸⁰

⁷⁸ NEDĚLNÍKOVÁ, Hana a kolektiv. *Statistická ročenka hasičského záchranného sboru České republiky 2021* [online] s. 55 [cit. 2023-01-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasickeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>

⁷⁹ Usnesení vlády České republiky č. 576 ze dne 25. června 2021 o poskytnutí státních hmotných rezerv k odstraňování následků větrné smrště.

⁸⁰ Pomoc při odstraňování škod po tornádu na jižní Moravě v roce 2021. *SSHR* [online]. 29.6. 2021 [cit. 2023-01-30]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/sshr-pomaha-pri-likvidaci-skod-na-hodoninsku-a-breclavsku/>

Ačkoliv byl informační systém Krizkom uveden do režimu „ostré“ krize, tak ze strany krizových štábů obcí, obcí s rozšířenou působností, ani kraje, nebyly jeho prostřednictvím vznešeny žádné požadavky na zdroje ze státních hmotných rezerv podle platné Metodiky pro vyžadování věcných zdrojů za krizové situace, která byla schválena vládou usnesením č. 1275 dne 7. prosince 2020.

Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje si vyžádal u Správy státních hmotných rezerv aktivaci tankovacích karet na benzín a naftu. Vyžádání proběhlo telefonickým kontaktem se zástupcem Správy státních hmotných rezerv. Aktivně bylo využito 12 tankovacích karet, které byly poskytnuty ve prospěch hasičského záchranného sboru. Zástupci hasičského záchranného sboru je mohli využívat na čerpacích stanicích EuroOil, MOL a Benzina v katastrálních územích Kyjov, Hodonín, Strážnice a Břeclav. Pohonné hmoty byly využity zejména pro potřeby fungování těžké techniky, která byla největším pomocníkem při záchranných a likvidačních pracích.

Výdej pohonných hmot pro „ostatní“, kteří se podíleli na odstraňování škod po tornádu, byl uskutečňován prostřednictvím mobilní čerpací stanice, kterou představovala cisterna hasičského záchranného sboru.⁸¹

6.3 Ostatní pomoc

Spolu s řešením následků způsobených tornádem se zvedla velká vlna solidarity od ostatních občanů České republiky, čímž bylo způsobené také to, že skrze informační systém Krizkom nebyly od krizových štábů obcí, obcí s rozšířenou působností a kraje vznešeny žádné požadavky na zdroje ze státních hmotných rezerv. Celá krizová situace byla řešena především prostřednictvím zdrojů, které byly zajištěny ve správním obvodu obcí, potažmo celého Jihomoravského kraje, vyjma techniky uvedené výše. Velmi významnou pomoc tvořily také dary od jednotlivců, obcí a firem. V prvních dnech nezástupnou pomoc představovaly hlavně materiály k pokrytí „zbytků“ staveb, jakými byly například plachty, latě, dřevo na krovy či tašky, humanitární pomoc ve formě potravin, nápojů a hygienických potřeb, ale také technika a nejrůznější nářadí.

Nezastupitelnou úlohu při pomoci v zasaženém území měly nestátní neziskové organizace. Ty se podílely na všemožných úkolech, přes zjišťování

⁸¹ Informace poskytnuté HZS Jihomoravského kraje.

potřeb občanů, zajišťování finanční pomoci, psychologického poradenství, až po zprostředkování řemeslných pracovníků. Některé neziskové organizace za svou pomoc obdržely pamětní bronzové medaile a šlo například o Vodní záchrannou službu Českého červeného kříže Nové Mlýny, Diecézní charitu Brno, SPONDEU, Humanitární organizaci ADRA či Člověk v tísni.⁸²

V souvislosti s finanční pomocí, která byla pro všechny zasažené občany jistě klíčová, bylo založeno přibližně 33 veřejných sbírek osvědčených krajským úřadem Jihomoravského kraje. Rovněž krajský úřad Jihomoravského kraje vytvořil svou vlastní sbírku s transparentním účtem.⁸³ Již během týdne po tornádu se na těchto účtech vybralo přes 1,1 miliardy korun. Celkově se tak jednalo o řády jednotek miliard, které byly mezi postižené obce a jejich občany do koruny rozdělené.⁸⁴

Dobrovolnická pomoc, která na zasažených místech představovala pomoc dominantní, se vyznačovala také svou nežádoucí stránkou. Ačkoliv zástupci jednotlivých obcí, tak také občané samotní, byli rádi za jakoukoliv pomoc, nápor dobrovolníků způsobil nemožnost dostat se na potřebné místo složkám integrovaného záchranného systému. To bylo dáno v prvních dnech zejména zavalenými komunikacemi. Z toho důvodu byla zřizována odstavná parkoviště ještě před zasaženým územím, odkud probíhala koordinace fyzické pomoci jednotlivých dobrovolníků. Taktéž materiální pomoc byla velice potřebná, a rovněž jako pomoc fyzická byla koordinovaná skrze odstavná parkoviště, odkud byla dále distribuována přes operativně zřízené sklady koncovým uživatelům.

6.5 Obec s rozšířenou působností Hodonín

Pro účely této bakalářské práce bylo získáno hodnocení o průběhu celé této krizové situace od místostarosty města Hodonín, pana Ing. Ondřeje Fialíka, který byl členem jak krizového štábu města Hodonín, tak krizového štábu obce s rozšířenou působností Hodonín.

⁸² Neziskovky převzaly ocenění za pomoc v obcích po tornádu. *Jihomoravský kraj* [online]. 9.12. 2021 [cit. 2023-01-31]. Dostupné z: <https://www.jmk.cz/content/24888>

⁸³ Finanční sbírka. *Jihomoravský kraj* [online]. [cit. 2023-01-31]. Dostupné z: <https://www.jmk.cz/content/20322>

⁸⁴ Na obce postižené tornádem vybrali lidé během týdne už miliardu. *IDNES.cz* [online]. [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/tornado-sbirka-jizni-morava-charita-pomoc.A210702_103218_domaci_elk

Obec s rozšířenou působností Hodonín (dále jen „ORP Hodonín“) v sobě skýtá celkem 18 spádových obcí, přičemž mezi obce zasažené tornádem patří tři z nich. Jedná se o obec Hodonín, Lužice a Mikulčice. Celková škoda na movitém i nemovitém majetku ve vlastnictví města i soukromých osob na území města Hodonín byla vyčíslena na přibližně 500 milionu korun, přičemž v této lokalitě došlo ke třem úmrtím. Ke dvěma v lokalitě Pánov a k jednomu v zahrádkářské osadě Kapřiska.

Obrázek 5 Mapa vyznačující území ORP Hodonín

Zdroj: Prezentace pana Ing. Ondřeje Fialíka

Spolupráce města i ORP Hodonín, potažmo jejich krizových štábů se Správou státních hmotných rezerv je hodnocena jako neutrální, a to z toho důvodu, že SSHR konkrétně těmto krizovým štábům neposkytla žádné prostředky. Jednak to bylo z důvodu toho, že SSHR nedisponovala potřebným vybavením, a jednak by jim pořízení daného prostředku trvalo v řádech týdnů, což bylo z hlediska časového intervalu nežádoucí. Nicméně na území ORP Hodonín byly využívány pohonné hmoty systémem krizových karet SSHR na základě rozhodnutí vlády o bezplatném poskytování státních hmotných rezerv.

Krizový štáb města i ORP Hodonín si tak potřebné prostředky a vybavení zajišťoval vlastní cestou, k čemuž výrazným způsobem přispěla dobrovolnická pomoc.

Spolupráce krizového štábu jak města, tak ORP Hodonín se základními složkami IZS podle informací od pana místostarosty byla na velice dobré úrovni. Zejména pak s Hasičským záchranným sborem České republiky včetně dobrovolných hasičů a s Policií České republiky. Kromě prvotních problémů v komunikaci, a to i mezi základními složkami IZS z důvodu „zfouklých“ BTS⁸⁵, nelze jejich práci nic vytknout. BTS je tzv. základnová stanice, která obsahuje jednu nebo více sad vysílačů a přijímačů, používaných ke komunikaci vysílačkami.

Jediná výtka směřuje k jedné z ozbrojených sil, a to k Armádě České republiky. Tornádo, které je situací zcela nevídanou v České republice, vyžaduje operativní řešení, čehož příslušníci Armády České republiky nebyli schopni. *„Zadané úkoly sice plnili, ovšem bylo potřeba jim úkol v dostatečném předstihu zadat, seznámit je s ním a na daném místě je vést“*, uvedl místostarosta města Hodonín.

6.5.1 Média a sociální síť

Stále a určitě i v budoucnu budou média společně se sociálními sítěmi tvořit neodmyslitelnou úlohu v ovlivňování ostatních.

V případě tornáda na Moravě, média v rámci celé situace, jednak pomohla, ale i uškodila. Je potřeba zmínit, že jejich cílem je interpretovat tzv. „mediálně zajímavé věci“ a mnohdy se jedná právě o informace ze sociálních sítí, kterých se chytí a interpretují úplně jiným způsobem, než se ve skutečnosti staly.

Negativní vliv měly sociální sítě i v případě řešení následků tornáda. Příkladem jedné takové situace je případ, kdy na jedné ze sociálních sítí některý z občanů oznámil potřebnost dek. Jiný občan dekami disponoval a chtěl pomoci, ovšem již si nevšiml, že příspěvek byl publikován před týdnem a v současné době již deky nebyly zapotřebí, neboť jich bylo dostatek a sháněly se prostředky jiné.⁸⁶

⁸⁵ Base Tranceiver Station

⁸⁶ Informace od místostarosty města Hodonín, pana Ing. Ondřeje Fialíka

6.6 Vyhodnocení činnosti Správy státních hmotných rezerv

Správa státních hmotných rezerv v případě krizové situace tornáda na Moravě v roce 2021 nebyla skrze informační systém Krizkom vůbec vytižena. Prostřednictvím informačního systému Krizkom, který byl převeden do režimu ostré krize, nebyl směrem k SSHR vznešen žádný požadavek na poskytnutí pohotovostních zásob či zásob pro humanitární pomoc.

To ovšem neznamená, že žádný z prostředků, který je zařazen v pohotovostních zásobách či zásobách pro humanitární pomoc nebyl využit, ba naopak. K odstraňování následků tornáda bylo využito mnoho položek z kategorie pohotovostních zásob, avšak se jednalo o takové pohotovostní zásoby, které mají v ochraňování jednotlivé odřady HZS krajů. Tím pádem není možné říci, že by se SSHR na řešení této krizové situace nepodílela, jelikož hrála velice důležitou roli ve fázi přípravy na krizové situace, a to konkrétně při zajišťování těchto zdrojů.

Dále SSHR přispěla k řešení této krizové situace speciální technikou, kterou vyslala ze svých skladů na místo zasažené tornádem. Tuto speciální techniku je možné taktéž zařadit do pohotovostních zásob a šlo především o techniku vyprošťovací.

Nelze opomenout ani pomoc z kategorie hmotných rezerv, kdy konkrétně z nouzových zásob, jejichž bezplatné využívání schválila vláda, byly čerpány pohonné hmoty systémem krizových karet SSHR.

Celkově tak lze říci, že SSHR v této krizové situaci plnila svou úlohu velmi dobře, přičemž při své činnosti postupovala dle platných právních předpisů.

Závěr

Cílem bakalářské práce, kromě popisu současného stavu systému hospodářských opatření pro krizové stavy, byl rozbor systému státních hmotných rezerv a jeho použití v systému nouzového hospodářství.

Použití státních hmotných rezerv má při zvládnutí krizových situací bezesporu nezastupitelnou úlohu. V bakalářské práci jsem se zabíral krizovou situací, která se odehrála v roce 2021 na jižní Moravě. Jednalo se o průchod ničivého tornáda. Na základě informací poskytnutých od zástupců z jednotlivých zasažených obcí, pracovníků krizového řízení Jihomoravského kraje a HZS Jihomoravského kraje, lze činnost Správy státních hmotných rezerv hodnotit velmi dobře.

Při tornádu byly využity zejména pohotovostní zásoby, které u sebe ochraňují jednotlivé odřady HZS krajů. Zde velice kladně hodnotím změnu, která u ochraňování státních hmotných rezerv proběhla, a dala tak možnost odřadům hasičského záchranného sboru mít některé pohotovostní zásoby u „sebe“. Tato změna umožňuje rychlejší nasazení potřebné techniky u mimořádných událostí a krizových situací. Zároveň je tato technika za nemalé pořizovací náklady častěji využívána a nedochází tak pouze k jejímu stárnutí ve skladech.

V této krizové situaci se postupovalo při zajišťování potřebných zdrojů dle platných právních předpisů a metodik, což lze doložit faktem, že primárně byly využívány zdroje dostupné v zasaženém území či v jeho okolí a státní hmotné rezervy byly využívány až jako poslední možnost. V tomto případě nedošlo k jejich vyžádání od krizových štábů přes IS Krizkom dokonce vůbec.

Nedostatek v souvislosti s řešením této krizové situace vyplynul na úrovni některých obcí. Jednalo se o nedostatečnou znalost čelních představitelů v oblasti procesů nezbytných k řešení krizové situace. Tato krizová situace, stejně jako spousta dalších opět ukázala, že „příprava“ na krizové situace představuje klíčovou fázi v oblasti krizového řízení a bohužel v mnoha případech je stále podceňována. K tomu, aby neznalost těchto procesů neovlivnila dopady krizové situace, je dle mého názoru potřeba věnovat větší pozornost osobám, kteří jsou na úrovni obce znalí v oblasti krizového řízení. Tím by měl být tzv. technik ochrany obyvatelstva, jehož funkce je zřízena v rámci jednotky sboru dobrovolných hasičů.

Další nedostatek, který „odhalila“ tato krizová situace, spatřuji u Armády České republiky, která se podílela na jejím řešení. Tímto nedostatkem je myšlena nesamostatnost příslušníků Armády České republiky při plnění zadaných úkolů a nutnost jejich neustálého dozoru. To způsobilo zaneprázdnění dalších osob, které mohly být využity na jiném místě.

Na základě rozboru této krizové situace si troufám říct, že právní úprava v oblasti státních hmotných rezerv navzdory tomu, že se chystá její novelizace, byla dostačující. Vycházím z faktu, že po SSHR nebyly vyžádány žádné věcné zdroje vyjma pohonných hmot a SSHR navíc do místa zásahu poslala techniku speciální. Tímto dle mého názoru SSHR zdůraznila budoucí zájem o zajišťování bezpečnosti České republiky na základě sledování aktuálního dění v jejích jednotlivých regionech.

Novelu, která přinese celou řadu změn, považuji pro řešení budoucích krizových situací za velmi žádoucí, zejména pak v procesu pořizování státních hmotných rezerv, kdy jejich zajištění bude možné pouhou rezervací u vlastníka. Tím dojde nejen ke zrychlení poskytování daného prostředku, ale i ke snížení nákladů na jejich pořizování, neboť předpokládám, že jejich využívání bude probíhat formou pronájmu.

Seznam použité literatury

MONOGRAFIE

- 1) HARAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Ekonomika při řešení krizových situací: vybrané kapitoly*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. ISBN 978-80-7251-322-2.
- 2) HARAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016. ISBN 978-80-7251-450-2.
- 3) *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. ISBN 978-80-7616-036-1.
- 4) TARČÁNI, Ondrej. *Teorie a praxe krizového řízení I. 2.*, doplněné a upravené vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2015. ISBN 978-80-7251-435-9.

ZÁKONNÁ ÚPRAVA A INTERNÍ AKTY ŘÍZENÍ

- 5) Metodika plánování nezbytných dodávek v systému hospodářských opatření pro krizové stavy. Správa státních hmotných rezerv. Praha, 2013.
- 6) Metodika pro vyžadování věcných zdrojů za krizové situace. Správa státních hmotných rezerv. Praha, 2020, s. 15-16.
- 7) Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, ve znění pozdějších předpisů. *Odok.cz* [online]. [cit. 2023-01-13]. Dostupné z: <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSBW4E777V/>
nouzových zásob ropy, o skladovacích zařízeních a o vykazování nouzových zásob ropy, v platném znění.
- 8) Usnesení vlády České republiky č. 576 ze dne 25. června 2021 o poskytnutí státních hmotných rezerv k odstraňování následků větrné smrště.
- 9) Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění.
- 10) Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v platném znění.

- 11) Vyhláška č. 165/2013 Sb., o druzích ropy a skladbě ropných produktů pro skladování v nouzových zásobách ropy, o výpočtu úrovně
- 12) Vyhláška č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.
- 13) Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze, v platném znění.
- 14) Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, v platném znění.
- 15) Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, v platném znění.
- 16) Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, v platném znění.
- 17) Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění.
- 18) Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, v platném znění.

WEBOVÉ STRÁNKY A ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- 19) Finanční sbírka. *Jihomoravský kraj* [online]. [cit. 2023-01-31]. Dostupné z: <https://www.jmk.cz/content/20322>
- 20) Hmotné rezervy. *SSHR* [online]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/statni-hmotne-rezervy-shr/hmotne-rezervy-hr/>
- 21) Informační podpora HOPKS. *SSHR* [online]. [cit. 2022-12-27]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/informacni-podpora-zajistovani-vecnych-zdroju-2/>
- 22) Informační podpora HOPKS: Krizový informační systém SSHR. *SSHR* [online]. [cit. 2022-12-27]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/informacni-podpora-zajistovani-vecnych-zdroju-2/>
- 23) Informační web aplikace KRIZDATA. *SSHR* [online]. [cit. 2022-12-27]. Dostupné z: <https://www.krizdata.cz/>
- 24) Informační web systému Krizkom. *SSHR* [online]. [cit. 2022-12-27]. Dostupné z: <https://www.krizkom.cz/>

- 25) Na obce postižené tornádem vybrali lidé během týdne už miliardu.
IDNES.cz [online]. [cit. 2023-02-02]. Dostupné z:
https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/tornado-sbirka-jizni-morava-charita-pomoc.A210702_103218_domaci_elk
- 26) NEDĚLNÍKOVÁ, Hana a kolektiv. *Statistická ročenka hasičského záchranného sboru České republiky 2021* [online] s. 55 [cit. 2023-01-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasickeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>
- 27) Neziskovky převzaly ocenění za pomoc v obcích po tornádu.
Jihomoravský kraj [online]. 9.12. 2021 [cit. 2023-01-31]. Dostupné z: <https://www.jmk.cz/content/24888>
- 28) Pomoc při odstraňování škod po tornádu na jižní Moravě v roce 2021.
SSHR [online]. 29.6. 2021 [cit. 2023-01-30]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/sshr-pomaha-pri-likvidaci-skod-na-hodoninsku-a-breclavsku/>
- 29) Předseda SSHR. *SSHR* [online]. [cit. 2023-01-07]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/o-nas/predseda-sshr/>
- 30) Působnost SSHR. *SSHR* [online]. [cit. 2023-01-07]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/o-nas/pusobnost-sshr/>
- 31) Působnost SSHR. *SSHR* [online]. [cit. 2023-01-14]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/o-nas/pusobnost-sshr/>
- 32) Tornádo?!. In: Youtube [online]. 29.6. 2022 [cit. 3.2. 2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=pUU0L3Y9d5I>. Kanál uživatele Obec Lužice.
- 33) Zpráva k vyhodnocení tornáda na jihu Moravy 24.6. 2021: Meteorologické zhodnocení [online]. Český hydrometeorologický ústav. 2021 [cit. 2023-01-29].

JINÉ ZDROJE

- 34) FIALÍK, Ondřej. Tornádo na Hodonínsku 24.6. 2021: *Město Hodonín* [Prezentace]. 2021. [cit. 2023-02-02].
- 35) Informace od místostarosty města Hodonín, pana Ing. Ondřeje Fialíka.
- 36) Informace poskytnuté HZS hlavního města Prahy (HS-11).

- 37) Informace poskytnuté HZS Jihomoravského kraje.
- 38) Informace poskytnuté místostarosty obcí Hrušky a Lužice.
- 39) Informace poskytnuté od pracovníků krizového řízení Jihomoravského kraje.
- 40) Informace poskytnuté Správou státních hmotných rezerv.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Vzor plánu nezbytných dodávek na ústřední úrovni

Příloha č. 2: Postup při plánování věcných zdrojů k zajištění bezpečnosti České republiky

Přílohy práce

Příloha č. 1: Vzor plánu nezbytných dodávek na ústřední úrovni

Zdroj: Příloha k metodice plánování nezbytných dodávek v systému hospodářských opatření pro krizové stavy. Správa státních hmotných rezerv. Praha, 2013.

Ústřední správní úřad.....

Plán nezbytných dodávek

Obsah

1. Seznam požadovaných nezbytných dodávek
2. Seznam nezajištěných nezbytných dodávek
3. Přehled dodavatelů nezbytných dodávek
4. Seznam pohotovostních zásob

1. Seznam požadovaných nezbytných dodávek

Resort: Ministerstvo průmyslu a obchodu [Datum a čas načtení dat:.....]

Nezbytná dodávka						Možnosti zajištění				
P. č.	Název	MJ	Určeno pro:	Množství potřebné v PND	Požadované k zajištění	Možnosti dodavatele	Dodavatel ND (obchodní firma, IČ, OSP)	Sídlo, adresa	Množství pro HM	Určeno pro IZS
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Oddíl 18 Stroje a zařízení									
1.	18.3.3. Čerpadla plovoucí na vodu	ks	Kraj Vysočina	22	5	14	MAVET a.s., 46973591	Třebíč	0	0
			Olomoucký kraj	20	20	10	580 Rybníkářství Pohořelice, a.s., 46961062	Pohořelice	0	0
			Jihočeský kraj	30	10	30	GLOBUS ČR, K.S. Chomutov, 63473291	Chomutov	0	0
			Středočeský kraj	38	15	20	OBI – Roztyly, 25703323	Praha	0	0
			Ústecký kraj	26	0	15	POVODÍ LABE, SP HK, Mělník, 70890005	Mělník	0	0
			Jihomoravský kraj	35	0				0	0
	Celkem			171	47	89			0	0
	Požadavek na zajištění				20					

Legenda k obsahu tabulky:

- Sloupec 2** Obsahuje kódy úrovně a názvy ND podle ČND.
Řádek „Celkem“ ve sloupci 5 obsahuje součet plánovaných požadovaných ND všech správních úřadů, ve sloupci 6 je uveden součet vlastních požadavků a požadavků na ND uplatněných jinými správními úřady jako nezajištěné.
Řádek „Požadavek na zajištění“ ve sloupci 6 obsahuje hodnotu ND, kterou zpracovatel PND ÚSÚ na základě analýzy a komplexního posouzení rizika a dopadů nezajištění požadovaného množství ND ručně vložil v úloze „Bilance zajištění – Nezajištěné ND“ do sloupce „Požadavek na zajištění od SSHR“ a na kterou hodlá uplatnit u Správy požadavek na vytvoření PZ anebo požadavek na uhrazení nákladů na uchování výrobních schopností. Uvedená hodnota může být maximálně rovna nezajištěnému množství ND, tzn. rozdílu požadovaného množství dané ND a možností dodavatelů, je-li požadované množství vyšší než možnosti dodavatelů.
- Sloupec 3** Obsahuje měrnou jednotku pro danou položku ND podle ČND. U služeb se měrná jednotka neuvádí.
- Sloupec 4** Obsahuje název správního úřadu, který danou položku ND požaduje.
- Sloupec 5** Obsahuje požadované plánované množství ND. U služeb je vždy uvedena hodnota „1“
- Sloupec 6** Obsahuje množství ND, které příslušný SÚ požaduje zajistit. U požadavků KÚ musí tato hodnota souhlasit s množstvím uvedeným v požadavku na zajištění, který KÚ uplatnil podle ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 241/2000 Sb. U služeb je vždy uvedena hodnota „1“.
- Sloupec 7** Obsahuje údaje o nejvyšší možnosti zajištění ND jednotlivými dodavateli na území celé republiky. U služeb je vždy uvedena hodnota „1“.
- Sloupec 8** Obsahuje název dodavatele ND (obchodní firmy, OSP nebo podnikající fyzické osoby), místo podnikání (provozovny) a identifikační číslo (IČ). IČ je u OSP totožné s IČ svého zakladatele.
- Sloupec 9** Uvádí sídlo a adresu právnických a podnikajících fyzických osob – dodavatelů ND.
- Sloupec 10** Uvádí množství z kapacity konkrétního dodavatele ND, kterou je vázán pro účely zajištění mobilizačních dodávek.
- Sloupec 11** Uvádí množství z kapacity konkrétního dodavatele ND, kterou má vyčleněnou pro složky IZS.

2. Seznam nezajištěných nezbytných dodávek

Resort: Ministerstvo průmyslu a obchodu [Datum a čas načtení dat:.....]

Nezbytná dodávka				Zajištění			
P. č.	Název	MJ	Požadavek na zajištění	Požadavek uplatněn u	Způsob zajištění	Zajištěné množství	Poznámka
1	2	3	4	5	6	7	8
1	18	Stroje a zařízení					
	18.3.3.	Čerpadla plovoucí na vodu	ks	20			

Legenda k obsahu tabulky:

- Sloupec 2** Obsahuje kódy úrovně a názvy nezajištěných ND podle ČND.
- Sloupec 3** Uvádí měrnou jednotku pro danou položku ND podle ČND. U služeb se měrná jednotka neuvádí.
- Sloupec 4** Obsahuje hodnoty nezajištěných ND, na které věcně příslušný ÚSÚ na základě svého rozhodnutí uplatní požadavek na vytvoření PZ nebo požadavek na uhrazení nákladů na uchování výrobních schopností. Uvedené hodnoty vycházejí ze Seznamu požadovaných nezbytných dodávek, řádku „Požadavek na zajištění“. U služeb je uvedena hodnota „1“.
- Sloupec 5** Obsahuje informaci o uplatnění požadavku na zajištění ND u Správy, vkládá se ručně.
- Sloupec 6** Obsahuje informaci o způsobu zajištění ND, vkládá se ručně.
- Sloupec 7** Uvede se konkrétní množství ND, které je zajištěno podle sloupce 6, vkládá se ručně. U služeb se uvede hodnota „1“.
- Sloupec 8** Zůstává prázdný pro možnost doplnění dalších informací o zajištění ND, vkládá se ručně.

3. Přehled dodavatelů nezbytných dodávek

Resort: Ministerstvo průmyslu a obchodu [Datum a čas načtení dat:.....]

Dodavatel								Možnosti dodavatele		
P. č.	Obchodní firma, organizační složka podniku	IČ	ORP	Adresa	Statutární orgán, kontaktní osoba			Název ND	M J	Množství
					Funkce	Jméno a příjmení	Telekomunikační spojení			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	OBI ČR Praha, prodejna Rožtyly	604709 68	Praha 11	14900 Praha 11 – Chodov, Tomíčková 9	SZ	Radoslav Pavlát	Mobil:723564377	18.3.2 Čerpadla ponorná na vodu	ks	100
					SZ		Tel: 222801321	16.1. Lopatky, rýče	ks	50
					SZ		E-mail: Para@seznam.cz	16.7. Ruční pily	ks	20
					PND	Irena Mrkvíčková	Mobil:777121986			
					PND		Tel: 222801322			
					PND		E-mail: mrkvickova.irena@seznam.cz			
2	ADH s.r.o.	477827 52	Bílina	41801 Bílina, Litoměřická 18	SZ	Roman Skamene	Tel: 417825698	19.3.1 9. N3 Tahač návěsů	ks	2
					SZ		Mobil: 606652258			
					SZ		E-mail: buzi@seznam.cz			
					PND	Eliška Nová	Tel: 417852658			
					PND		E-mail: nova@seznam.cz			

Legenda k obsahu tabulky:

- Sloupec 2** Obsahuje název dodavatele ND z RES, u OSP je uveden název vložený zpracovatelem PND nebo HZS kraje při zavedení OSP jako nového dodavatele v úloze „Navržení dodavatelé – Nový dodavatel – OSP“.
- Sloupec 3** Uvádí identifikační číslo z RES (IČ OSP je stejné jako IČ zakládajícího ekonomického subjektu).
- Sloupec 4** Uvádí správní obvod ORP, ve kterém se ekonomický subjekt nachází.
- Sloupec 5** Obsahuje adresu ekonomického subjektu, případně OSP.
- Sloupce 6,7 a 8** Obsahují funkci, jméno a spojení na statutární zástupce (SZ) a osobu oprávněnou za dodavatele ND jednat v souvislosti s vyřizováním záležitostí týkajících se ND (označen jako PND).
- Sloupec 9** Obsahuje kódy úrovně a názvy ND podle ČND, které je daný dodavatel schopen dodat.
- Sloupec 10** Uvádí měrnou jednotku pro danou položku ND podle ČND. U služeb se měrná jednotka neuvádí.
- Sloupec 11** U každé položky ND uvádí údaj o nejvyšší možnosti jejího zajištění daným dodavatelem. U služeb je uvedena hodnota „1“

4. Seznam pohotovostních zásob

P. č.	Druh VZ	Kód SHR	Název podle CSHR	Území	Ochráňovatel (Dodavatel)	Sklad	Název skladu	Název	MJ	Aktuální množství	Nárokované množství	USU (Resort)	IČ Ochráňovatel / Dodavatel	Kód CND	Název podle CND
1	PZ	PZ-9.2.4.	Nosič CTS	Olomoucký	Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje	Areál – Olomouc	Olomouc	Auto nosič kontejnerů CTS MERCEDES 12 t (K)	ks	2,00	0,00	Ministerstvo vnitra	70575941	19.2.11	N2 Nosič výměnných nástaveb (přepravník kontejnerů)
2	PZ	PZ-9.2.4.	Nosič CTS	Ústecký	HZS Ústeckého kraje	Areál – Bilina		Auto nosič kontejnerů CTS MERCEDES 12 t (K)	ks	1,00	0,00	Ministerstvo vnitra	70586303	19.2.11	N2 Nosič výměnných nástaveb (přepravník kontejnerů)
3	PZ	PZ-9.2.4.	Nosič CTS	Plzeňský	Česká republika – Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje	Areál – Plzeň Bory	Plzeň	Auto nosič kontejnerů CTS MERCEDES 12 t (K)	ks	2,00	0,00	Ministerstvo vnitra	70563478	19.2.11	N2 Nosič výměnných nástaveb (přepravník kontejnerů)
4	PZ	PZ-9.2.4.	Nosič CTS	Středočeský	Česká republika – Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje	Areál – Kladno	Kladno	Auto nosič kontejnerů CTS MERCEDES 12 t (K)	ks	1,00	0,00	Ministerstvo vnitra	70685372	19.2.11	N2 Nosič výměnných nástaveb (přepravník kontejnerů)
5	PZ	PZ-9.1.2.	Mobilní prostředky chemických o a radiačního průzkumu	Jihomoravský	Česká republika Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje	Areál – Brno	Brno HZS	Auto technické k chem. a radiač. průzkumu (K)	ks	2,00	0,00	Ministerstvo vnitra	70584099	19.4	Speciální automobily kategorie N

Příloha č. 2: Postup při plánování věcných zdrojů k zajištění bezpečnosti České republiky

Zdroj: Příloha k metodice plánování nezbytných dodávek v systému hospodářských opatření pro krizové stavy. Správa státních hmotných rezerv. Praha, 2013.

P.č.	Činnost	Systém	Termín	Poznámka
1.	<p>Správní úřady v rámci zpracování nebo aktualizace svého KP vypracují v jeho základní části analýzu ohrožení a v operativní části vymezení požadavků na síly a prostředky nezbytné pro řešení konkrétních druhů hrozících KS jako vstup pro zpracování potřeby ND a MD pro svůj správní obvod nebo okruh své působnosti.</p> <p>Krajské úřady zapracují do svého PND i ND plánované na úrovni ORP v počtech, které stanoví na základě posouzení jejich účelnosti a plánované potřeby sil a prostředků nezbytných pro řešení KS identifikovaných v analýze ohrožení KP.</p>	NH, HM	do 31. 5. lichého roku	<p>Podrobněji/předpis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - § 13 zákona č. 241/2000 Sb. - § 1 a 10 vyhlášky č. 498/2000 Sb. - Metodika zpracování krizových plánů, čl. 3, 10, 19 a 26 - kapitola 1.2.1., 1.2.2., 2.2.1. a 2.2.2. této metodiky
2.	<p>Ústřední správní úřady a krajské úřady po vyhodnocení možností zabezpečení ND ze zdrojů v okruhu své působnosti nebo na území svého správního obvodu předloží postupem podle zákona věcně příslušnému ústřednímu správnímu úřadu požadavek na zajištění ND, které nemohou zajistit.</p>	NH	do 30. 9. lichého roku	<p>Podrobněji/předpis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - § 10 odst. 3 zákona č. 241/2000 Sb., - kapitola 1.2.4. této metodiky
3.	<p>Objednatelé MD předloží podnikajícím fyzickým nebo právnickým osobám přicházejícím v úvahu jako finální dodavatelé MD (dále jen „finální dodavatelé MD“) návrhy smluv o smlouvě budoucí na MD a finálním dodavatelům MD, se kterými byly již smlouvy uzavřeny, návrhy změn stávajícího smluvního vztahu, k rozboru možností jejich zabezpečení (včetně poddodávek) a stanovení předpokládané materiální a finanční náročnosti přípravy jejich realizace.</p>	HM	do 30. 6. lichého roku	<p>Podrobněji/předpis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - § 6 vyhlášky č. 498/2000 Sb. - kapitola 2.2.3. této metodiky
4.	<p>Finální dodavatelé MD posoudí návrh smlouvy nebo návrh uprav již uzavřené smlouvy, a to i z hlediska možností svých poddodavatelů a připraví s nimi smluvní zajištění MD,</p>	HM	do 30. 9. lichého roku	<p>Podrobněji/předpis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - § 7 vyhlášky č. 498/2000 Sb. - kapitola 2.2.4. této metodiky

	soustředí jejich požadavky na přípravu a předloží objednatelům MD informaci obsahující podmínky zabezpečení těchto dodávek a případné materiální a finanční předpoklady přípravy jejich realizace za celý kooperační řetězec.			
5.	Věcně příslušné ústřední správní úřady a objednatelé MD zpracují agregované přehledy požadavků na vytvoření věcných zdrojů, do kterých zahrnou i požadavky vlastního úřadu, a se zdůvodněním materiálních a finančních potřeb je předloží Správě jako podklad ke zpracování návrhu PVU SHR.	NH, HM	do 30. 11. lichého roku	Podrobněji/předpis: <ul style="list-style-type: none"> - § 3 odst. 2 zákona č. 241/2000 Sb. - § 3 a 11 vyhlášky č. 498/2000 Sb. - kapitola 1.2.5. této metodiky
6.	Správa podle potřeby s ohledem na stanovené finanční limity požadavky projedná s příslušnými ústředními správními úřady a následně zpracuje v rámci své působnosti návrh PVU SHR na následující dvouleté období.	NH, HM	do 15. 4. sudého roku	
7.	Správa zabezpečí projednání návrhu PVU SHR v Meziresortní komisi pro tvorbu SHR s cílem dosáhnout optimálního uspokojení uplatněných požadavků podle věcných a časových priorit v rámci existujících finančních možností.	NH, HM	do 30. 4. sudého roku	Podrobněji/předpis: <ul style="list-style-type: none"> - usnesení vlády České republiky ze dne 19. července 2012 č. 560 k další optimalizaci skladby a ochraňování SHR
8.	Správa upraví návrh PVU SHR podle výsledků jednání Meziresortní komise pro tvorbu SHR. Návrh PVU SHR předloží k projednání na schůzi BRS a ke schválení vládě ČR.	NH, HM	do 31. 5. sudého roku na schůzi BRS do 30. 6. na schůzi vlády	<ul style="list-style-type: none"> - kapitola 5.2.1. a 5.2.2. této metodiky
9.	Správa zpracuje Plán pořízení, obměn a záměn PZ, ZHP a MR na dvouleté období a Plán obměn, prodejů a nákupu HR na příslušný rok. Oba plány schvaluje předseda Správy. Plány se zpracovávají k realizaci opatření ze schváleného PVU SHR.	NH, HM	do 31. 12. sudého roku	
a	Správa rozešle dílčí výpisy z Plánu pořízení, obměn a záměn PZ, ZHP a MR na příslušné dvouleté období předkladatelům požadavků na vytvoření věcných zdrojů podle bodu 5.	NH, HM	do 31. 1. lichého roku	
b	Objednatelé MD realizují proces uzavírání smluvních vztahů (dodatků k již uzavřeným	HM	do 31. 8. lichého roku	Podrobněji/předpis: <ul style="list-style-type: none"> - kapitola 2.2.6. této metodiky

	smlouvám) s finálními dodavateli MD k zabezpečení MD.			
c	Věcně příslušné ústřední správní úřady přijímají opatření v oblasti své působnosti na základě schváleného PVU SHR a seznamují s nimi ty správní úřady, které u nich uplatnily požadavky na zajištění ND.	NH	do 31. 3. lichého roku	
d	Věcně příslušné ústřední správní úřady spolu s objednateli MD vyhodnotí stav zajištění věcných zdrojů za oblasti své působnosti a Správě zašlou vyhodnocení stavu zajištění věcných zdrojů za období dle předešlého PVU SHR.	NH, HM	do 30. 9. lichého roku	
e	Správa zpracuje vyhodnocení PVU SHR za předešlé dvouleté období a po projednání Meziresortní komisí pro tvorbu SHR jej předloží na schůzi BRS a následně ke schválení vládě ČR.	NH, HM	do 30. 11. lichého roku	
f	Správa zapracuje opatření schválená vládou ČR do nového PVU SHR.		do 31. 5. sudého roku	

Poznámka: Pod písmeny a–f jsou uvedeny činnosti, které jsou vykonávány ve dvouletém realizačním období dle schváleného Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv (realizační dvouletá fáze PVU SHR)